



Pauselijke Missiewerken Nederland

JAARVERSLAG 2019



Inhoud

Voorwoord	3
Het jaar 2019 voor Missio in vogelvlucht	4
1. Missio: solidariteit met parochies wereldwijd	5
1.1. Visie en Missie van Missio	
1.2. Doelstelling	
1.3. Doelgroepen	
1.4. Uniek in Nederland	
2. Missionair bewustzijn	7
2.1. Wereldmissiemaand: Steun parochies wereldwijd	
2.2. Internet	
2.3. Kerk Wereldwijd	
3. Fondsenwerving	10
3.1. Inkomsten	
3.2. Bestedingen van de verworven gelden	
4. Communicatie	14
4.1. Communicatie met de doelgroepen	
4.2. Communicatie met subsidieontvangers	
4.3. Communicatiemiddelen	
4.4. Monitoring respons	
5. Organisatie Missio Nederland	18
6. Missio Internationaal	21
6.1. Organisatie van de Pauselijke Missiewerken	
6.2. Internationale Samenwerking	
7. Financieel beleid en financiële resultaten	25
8. Toekomst	28
9. Verslag toezichthoudend orgaan	30
10. Verkorte verantwoordingsverklaring	31

VOORWOORD

In oktober 2019 werd een Buitengewone Missiemaand gevierd. Waarom? In 1919 publiceerde paus Benedictus XV een apostolische brief 'Maximum Illud', 'die zeer grote (opdracht)': een reflectie op de gevolgen van de Eerste Wereldoorlog op de katholieke missiepogingen en katholieke geloofsgemeenschappen in Afrika, Azië en Oceanië. Enkele decennia voor de dekolonisering van die werelddelen sprak de paus over het gegeven dat missiekerken geen koloniale kerken moesten zijn maar dat de missie overzee een gezamenlijke inspanning diende te zijn van de universele katholieke kerk. Die brief was het startschot voor de Nederlandse kardinaal W. van Rossum, de toenmalige prefect van de Congregatie de Propaganda Fide, nu genoemd de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volkeren, het gezag over de missieactiviteiten weg te halen bij de regeringen van de koloniale mogendheden en de aansturing naar Rome, naar de Propaganda Fide, te trekken. De koloniale mogendheden financierden vaak activiteiten van de missie overzee in de 'eigen' gebieden. Maar vanaf 1919 werd er gestreefd naar een supranationale financieringsorganisatie, de Pauselijke Missiewerken.

Zo'n centralisatie ging niet zonder slag of stoot. Met name de religieuze ordes en congregaties waren hier niet blij mee. De Missiemaand en Wereldmissiedag werden door de paus vastgesteld voor de universele kerk, maar dat betekende niet dat lokale initiatieven uitstierven. In Nederland bleef de Indische Missievereniging actief met een eigen missieweek en een eigen missieactie ten behoeve van de missie in Nederlands Indië. En na de onafhankelijkheid van Indonesië veranderde die Indische Missieweek in de Week voor de Nederlandse Missionaris, de WNM. Met het oog op de Buitengewone Wereldmissiemaand 2019 heeft de staf van MISSIO zich ingespannen om de verschillende missie-initiatieven van Nederland te bundelen. Dat resulteerde onder meer in de bijzondere en eenmalige uitgave "Missie Nu". Dit fraaie tijdschrift mocht maar een keer verschijnen. Blijvende samenwerking wordt door sommige fondswervende missieorganisaties niet gewenst.

Dat is jammer. De taak van MISSIO is fondsenwerving ten behoeve van de missieactiviteiten van de universele kerk. MISSIO financiert geen 'eigen missionaire werkers' en financiert geen 'eigen missionaire projecten'. MISSIO zamelt fondsen in voor de opleiding van inheemse catechisten, pastorale werkers, religieuzen en priesters. Dat doet MISSIO in het kader van de Pauselijke Missiewerken nu dus bijna een eeuw. Deze fondsenwerving staat onder druk. Enerzijds door de versnippering van het missionaire veld in Nederland en anderzijds door externe problemen zoals het negatieve imago van het seksuele misbruik door ambtsdragers en religieuzen. In onze tweemaandelijks publicatie *Kerk Wereldwijd* besteden we daar aandacht aan. Dat waren de problemen van het voorbije jaar. Terwijl ons jaarverslag geschreven wordt en de jaarrekening 2019 wordt opgemaakt is de wereld in de ban geraakt van een pandemie: Covid-19. Deze pandemie zal niet snel voorbij gaan. Op initiatief van de centrale leiding in Rome, in het bijzonder aartsbisschop Giampietro Dal Toso, is er ook in ons land een noodfonds ter bestrijding van de extra uitgaven in verband met deze pandemie: seminariegebouwen worden soms ingezet als noodhospitaal, seminaristen hebben zieke familieleden, en de parochies doen ook hun best om families van patiënten op te vangen. In de eerste twee maanden van dit noodfonds werd reeds meer dan € 115.000 opgehaald. De economische krimp als gevolg van de pandemie gaat ook gevolgen hebben voor de vermogensposities van de nationale organisaties van PMW, zoals MISSIO in Nederland.

Mijn dank gaat uit naar de weldoeners, naar de vrijwilligers en naar de staf in Den Haag.

Eduard Kimman S.J.

Nationaal Directeur Missio Pauselijke Missiewerken

Het jaar 2019 voor Missio in vogelvlucht

Buitengewone Missiemaand 2019

Oktober 2019 was door paus Franciscus uitgeroepen tot Buitengewone Missiemaand. In 2019 was het honderd jaar geleden dat de Apostolische brief van paus Benedictus XV, *Maximum Illud*, verscheen. Het overkoepelende thema voor de Buitengewone Missiemaand was *Gedoopt en Gezonden*. In haar campagne voor de Wereldmisiemaand heeft Missio dit verwerkt in *Wat is jouw missie?*

In het kader van de Buitengewone Missiemaand heeft Missio in samenwerking met andere missionaire organisaties en de Nederlandse bisdommen een speciaal magazine gepubliceerd, *Missie Nu*.

Bijeenkomst Europese directeuren in Amsterdam

Van 12 tot en met 15 maart vond in Amsterdam de tweejaarlijkse bijeenkomst plaats van de nationaal directeuren van de Europese Missio's. Missio Nederland was dit keer de organisator. Enkele thema's: theologische reflectie op *missio ad gentes*; samenwerking op Europees niveau; toekomst van de Pontifical Mission Societies. In het randprogramma was er aandacht voor het Mirakel van Amsterdam in de vorm van een eucharistieviering in de kapel op het Begijnhof. Er vond ook een bezoek plaats aan het Amsterdam Museum.

Jaarverslag in verkorte versie

Evenals het jaar ervoor verscheen het jaarverslag over 2018 in een verkorte versie onder de titel 'Jaarbeeld 2018'. Op de voorzijde werd in een oogopslag duidelijk welke resultaten er behaald waren. Op de achterzijde werd korte uitleg bij de cijfers gegeven. Dit jaarbeeld is verstuurd naar verschillende doelgroepen en is op de website geplaatst. Dit past in het beleid van transparante communicatie naar onze donateurs.

Financieel

In 2019 heeft Missio in totaal € 1.158.032 aan inkomsten uit eigen fondsenwerving ontvangen. Ten opzichte van het jaar daarvoor betekent dat een daling van bijna € 75.000 (in 2018 was het € 1.232.935). Deze daling komt met name door een lagere opbrengst uit giften en schenkingen.

1. MISSIO: SOLIDARITEIT MET PAROCHIES WERELDWIJD

'De pelgrimerende Kerk is krachtens haar natuur missionair, omdat zij volgens het plan van God de Vader haar oorsprong vindt in de zending van de Zoon en de zending van de Heilige Geest.' (*Vaticanum II, Ad Gentes 2*)

Met dit citaat uit het Decreet over de missieactiviteit van de Kerk (Ad Gentes) van het Tweede Vaticaans Concilie, beginnen de Internationale Statuten van de Pauselijke Missiewerken. Missio Nederland is onderdeel van de Pauselijke Missiewerken van de Rooms-katholieke Kerk. De Pauselijke Missiewerken (Pontifical Mission Societies) ressorteren onder de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volken.

1.1 Visie en Missie van Missio

Visie

In de voetsporen van Jezus de ander tegemoet gaan en samen zoeken naar wegen om Gods rijk van gerechtigheid, vrede en welzijn te bespoedigen.

Missie

Missio wil een brug zijn tussen parochies en bisdommen wereldwijd. Samen willen wij als gelijke partners werken aan een betere wereld, ons geloof met elkaar delen en in dialoog treden met andere godsdiensten en culturen.

Structurele hulp

Missio is onderdeel van de Wereldkerk en dat bepaalt de manier waarop hulp verleend wordt. Missio verleent structurele hulp en steunt slechts incidenteel kleine tijdelijke projecten. Immers als projectmedewerkers weer vertrokken zijn, is daar nog steeds de Kerk. Daarom helpt Missio de infrastructuur van de Kerk in de derde wereld te bouwen en verder te ontwikkelen. Dan kan de Kerk daar ter plaatse zelf de nood lenigen. Het is werk van de lange adem. Het gaat om investeren in de mensen die de Kerk vormen, in mensen die de geloofsgemeenschappen vormen en kunnen dragen. Zo ondersteunt Missio onder meer de opleiding van het kerkelijk kader.

Eigen kracht ontwikkelen

Missio maakt de plaatselijke kerken in de derde wereld sterk om zelf hun missie te gaan uitvoeren. Zij zijn zelf het beste in staat om te beoordelen waar nood is, waar behoefte aan is. Zij kennen de situatie en de mogelijkheden en onmogelijkheden ervan. Missio staat voor het ontwikkelen van de eigen krachten van de plaatselijke kerken.

Hoogtepunt van de ervaring Wereldkerk te zijn is de Wereldmissiemaand die elk jaar in oktober over de hele wereld in alle katholieke geloofsgemeenschappen gevierd wordt. Dit gelijktijdig vieren van dat wat ons samenbindt, namelijk het geloof in Jezus Christus, betekent een enorme kracht. De kracht van het geloof. Een kracht die verder reikt dan de eigen parochie, verder reikt dan ons eigen kleine Nederland.

1.2 Doelstelling

In de Internationale Statuten (nr.19) wordt als volgt gesproken over 'Het specifieke doel van de Pauselijke Missiewerken':

Naast veel vormen van dienst aan de missie, hebben de Pauselijke Missiewerken altijd als hun voornaamste doel gehad, het ondersteunen van evangelisatie in strikte zin.

Hoewel engagement op terreinen als ontwikkelingshulp en gezondheidszorg zeker niet uitgesloten wordt, is men van mening dat "de beste dienst die wij onze broeders en zusters kunnen bieden de evangelisatie is die hen in staat stelt zichzelf te verwerkelijken als kind van

God, hen bevrijdt van de onrechtvaardigheden en integraal vooruit helpt.” (citaat afkomstig uit de encycliek *Redemptoris Missio* 58).

Door een solidariteitsfonds geven de Pauselijke Missiewerken prioriteit aan het helpen van die kerken in moeilijke situaties en met grote noden. Op een respectvolle manier helpen zij hen hun fundamentele pastorale en missionaire noden te overkomen in het zicht van hun geleidelijke autonomie, en hen in een zodanige positie te brengen dat zij op hun beurt tegemoet kunnen komen aan de noden van anderen. (*Redemptoris Missio* 85)

Missio Pauselijke Missiewerken Nederland heeft deze doelstelling als volgt in twee hoofdtaken verwoord:

- het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen in Nederland.
- het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld.

1.3 Doelgroepen

Missio richt zich in eerste instantie op de katholieke geloofsgemeenschap, de parochies. Het zijn vooral de kerkgangers die zich aangesproken voelen door de doelstellingen van Missio. In de katholieke geloofsgemeenschap zijn ook groepen die als intermediair voor Missio optreden zoals missiesecretarissen, MOV-groepen (Missie Ontwikkeling en Vrede), parochiële contactpersonen, en zelateurs.

Sinds vele jaren mag Missio ook rekenen op particulieren en stichtingen die in lijn van de doelstellingen, het werk van Missio mede mogelijk maken.

1.4 Uniek in Nederland

Missio is een wereldwijde missionaire organisatie, zoals er vele zijn binnen de Rooms-katholieke Kerk. Missio onderscheidt zich van andere missionaire organisaties door haar directe betrokkenheid met de bisdommen en hun pastorale en sociale activiteiten. Missio is dus geen ontwikkelingsorganisatie of hulpverleningsorganisatie, zoals er in Nederland vele actief zijn.

Missio ondersteunt de katholieke kerken in de derde wereld. Gelden worden uit de hele wereld ingezameld en verdeeld op basis van behoefte. Missio maakt deel uit van de wereldkerk en maakt gebruik van het netwerk van bisdommen en parochies over de hele wereld. Met name in landen met een zwakke sociaal-economische structuur komen de gelden toch bij de juiste mensen terecht.

De SWOT-analyse hieronder laat zien waar de sterke en zwakke kanten van Missio Nederland liggen.

STERKTES • solidariteitsgedachte • onafhankelijk van overheidssubsidies • kleine staf en korte lijnen • wereldwijd informeel netwerk van bisdommen en parochies • kerkelijke inbedding	ZWAKTES • geringe naamsbekendheid • afhankelijk van donateurs • kleine staf • relatiebeheer met parochies en pastores
KANSEN • positief imago kerk als hulpverleningsinstantie • vergroten naamsbekendheid • aanboren nieuwe doelgroepen / vergroten van achterban • pauselijke signatuur kan zorgen voor makkelijke ingang bij traditionele achterban	BEDREIGINGEN • reputatie Goede Doelen organisaties • te veel Goede Doelen • dalende lijn donateurs • voortgaande afname kerkbetrokken katholieken • kleine 'speler' op terrein van katholieke hulporganisaties

2. MISSIONAIR BEWUSTZIJN

De eerste taak voor Missio is het bevorderen van een missionair bewustzijn bij de gelovigen. Om deze taak uit te voeren organiseert Missio de Wereldmissiemaand in oktober, is Missio actief op het internet en publiceert Missio een tijdschrift.

2.1 Wereldmissiemaand: Steun parochies wereldwijd

In de Wereldmissiemaand, die elk jaar in oktober valt, is er aandacht voor de Missie in de gehele Katholieke Kerk. In die maand vallen de Wereldmissiedag van de kinderen en Missiezondag. Daar omheen zijn diverse activiteiten mogelijk, zowel op landelijk (Missio) niveau als meer regionaal (per bisdom) en/of plaatselijk (parochie).

Missiezondag werd in 2019 in de hele Kerk op 20 oktober gevierd. Missiezondag is een belangrijke dag voor Missio, omdat er dan in alle parochies een landelijke collecte voor de missie is. Wereldmissiemaand bevordert het missionair bewustzijn onder katholieke gelovigen. Het begrip 'wereldkerk' blijft voor veel mensen abstract en ver weg. Daarom kiest Missio elk jaar een bepaald land of deel van een land en laat zien hoe gelovigen daar leven, hun geloof vorm geven, waar ze inspiratie vandaan halen, waar problemen liggen en waar Missio hen kan ondersteunen. In 2019 werd speciale aandacht besteed aan de katholieke kerk in Noordoost-India. Vanwege het feit dat oktober 2019 tevens door paus Franciscus uitgeroepen was tot Buitengewone Missiemaand, besloot Missio tot het thema: Wat is jouw missie?

Vanuit het oogpunt van kostenbesparing en efficiëntie wordt de laatste jaren gebruik gemaakt van de campagnematerialen van Missio-bureaus uit de ons omringende landen. Het materiaal van de Duitstalige Missio's, zoals Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland, sluit inhoudelijk goed aan bij Missio Nederland. Het materiaal wordt vertaald en bewerkt voor de Nederlandse situatie. In 2019 is gebruik gemaakt van materialen van Missio Aken.

De evaluatie van de Wereldmissiemaand, zowel inhoudelijk als financieel, vindt plaats in de eerste of tweede vergadering van Bestuur en Algemene Raad na oktober. Uit de evaluatie worden conclusies getrokken voor de Wereldmissiemaand van het volgende jaar. De meeste materialen blijven gehandhaafd, zij het in een aangepaste oplage.

Materialen

Om mensen attent te maken op Missiezondag en Wereldmissiedag van de kinderen verspreidt Missio elk jaar informatie over het land dat centraal staat. Medio augustus wordt het materiaal kosteloos toegestuurd in een zogeheten zichtzending, aan onder andere: parochies, pastorale teams, identiteitsbegeleiders op scholen en instellingen. De zichtzending is verstuurd naar 3.958 adressen. In 2018 ging de zichtzending naar 4.102 adressen. Een overzicht van de aantallen per onderdeel vindt u in tabel 1. Dit jaar hebben we de informatiefolder, de bladwijzer en de kinderkrant bij moeten laten drukken.

Het totaal aantal bijbestellingen is licht gestegen in vergelijking met het voorgaande jaar: 251 in 2019 en 242 in 2018. Van de 251 bestellingen kwamen er 169 via de website binnen, 62 via de bestelkaart, 19 telefonisch en van 1 besteller was het niet meer te achterhalen.

Tabel 1: Aantallen van de materialen

MATERIAAL	Verspreid 2019	Oplage 2019	Verspreid 2018	Oplage 2018
Poster	4.744	4.800	4.821	5.000
Liturgie Missiezondag	176	200	201	150
Liturgie Kinderen	75	75	75	75
Spaarzakje	10.908	12.000	11.987	15.000
Bladwijzer	20.031	18.000	17.157	21.000
Kinderkrant	7.101	6.500	6.423	8.000
Infolder	27.624	27.000	28.799	25.000
Tijdschrift Kerk Wereldwijd	648		462	
Tijdschrift Missie Nu	745		n.v.t.	

Ontmoetingsdag op 5 oktober

De jaarlijkse ontmoetingsdag in het kader van de Wereldmissiemaand vond dit jaar plaats op zaterdag 5 oktober in Amsterdam. Het aantal belangstellenden voor deze dag loopt terug.

Wereldmissiedag van de kinderen

Het eerste weekend van oktober, dit verslagjaar 5 en 6 oktober, wordt in Nederland Wereldmissiedag van de kinderen gevierd. Dan wordt door kinderen geld ingezameld, dit jaar voor de kinderen in Noordoost-India.

Er was een kinderkrant voor kinderen in de parochies en (in tweede instantie) basisscholen. Het was een krant met foto's en korte teksten over Wereldmissiedag en projecten voor kinderen in Noordoost-India. De kinderkrant kon ook gedownload worden van de website. De brochure met liturgiesuggesties voor een gezinsviering en een kinderwoorddienst was ook dit jaar te downloaden van de website. Op de website missiokids.nl was tevens extra informatie en materiaal te vinden.

2.2 Internet

Het internet is een belangrijk medium voor Missio bij het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen. Missio heeft twee websites, waarvan één speciaal voor kinderen. De algemene website noteerde 6.875 zogeheten sessies van 4.834 gebruikers. Deze aantallen betekenen een stijging ten opzichte van het jaar ervoor (respectievelijk 6.214 en 4.679).

Bij de website voor de kinderen, missiokids, is eveneens sprake van een toename ten opzichte van het vorige jaar: 39.306 sessies (in 2018: 37.056) van 34.452 gebruikers (in 2018: 32.920).

Website Missio (www.missio.nl)

De digitale nieuwsbrief van Missio wordt naar ongeveer 1.800 adressen verstuurd. In 2019 is de nieuwsbrief 11 keer verschenen, in februari (2x), maart (2x), april, mei (2x), juni, juli, augustus en september.

Website Kinderen (www.missiokids.nl)

Missio wil met behulp van deze website bij kinderen in de leeftijd van 6 tot en met 12 jaar een missionair bewustzijn bevorderen en sociaal engagement stimuleren. Op de website is

informatie te vinden over landen, over de wereldreligies, hun rituelen en feesten. Er staan verhalen op, boeken- en filmtips.

Facebook

Sinds oktober 2017 heeft Missio een Facebook-pagina met ongeveer 114 volgers.

2.3 Kerk Wereldwijd

Kerk Wereldwijd is het blad van Missio voor missie en dialoog in Nederland.

Missio werkt hierin samen met de uitgever van het blad *Kontinente* van Missio Aken.

Elke twee maanden verschijnt een nummer met daarin twee reportages over mensen in de wereld, artikelen rondom een bepaald thema, nieuwsberichten, wetenswaardigheden, beeldmeditaties. Het aantal abonnees bedraagt per 31 december 1.895 (in 2018: 2.037). Het aantal nieuwe abonnees in 2019 bedraagt 11.

Kerk Wereldwijd is in 2019 een keer ook als e-paper verschenen. De gehele uitgave van Kerk Wereldwijd was online op de website te lezen. Dit e-paper is verschenen bij nummer 5 (september/oktober).

Kerk Wereldwijd nummer 5 ging vergezeld van een extra bijlage, het eenmalige tijdschrift 'Missie Nu', vanwege de Buitengewone Missiemaand.

Dit verslagjaar is Kerk Wereldwijd vier keer meegestuurd met het blad 'Jezuïeten'. Het doel hiervan was op de eerste plaats een bredere verspreiding en grotere naamsbekendheid. De extra kosten hiervan worden gedragen door de jezuïeten. De oplagecijfers liepen daarom per nummer uiteen, zoals onderstaande tabel laat zien.

Tabel 2: Oplage Kerk Wereldwijd 2019

Uitgave	Oplage	Bijzonderheden
1 januari/februari	2.150	
2 maart/april	3.500	1.400 ex. voor jezuïeten
3 mei/juni	3.500	1.400 ex. voor jezuïeten
4 juli/augustus	2.100	
5 september/oktober	4.100	1.400 ex. voor jezuïeten en extra voor Missio vanwege wmm
6 november/december	3.450	1.400 ex. voor jezuïeten

3. FONDSSENWERVING

De tweede grote taak van Missio is het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld. Om deze taak te kunnen uitvoeren, werft Missio fondsen.

3.1 Inkomsten

Missio ontvangt inkomsten uit:

- kerkcollectes
- donaties en giften
- nalatenschappen

In 2019 heeft Missio in totaal € 1.158.032 aan inkomsten uit eigen fondsenwerving ontvangen. Ten opzichte van het jaar daarvoor betekent dat een daling van bijna € 75.000 (in 2018 was het € 1.232.935). Deze daling komt met name door een lagere opbrengst uit giften en schenkingen.

Kerkcollectes

1. Wereldkerkbijdrage

Van oudsher gaan vrijwilligers, 22 zelatrices en hun medewerkers, jaarlijks met een kwitantie bij leden van de parochie langs voor een bijdrage voor de missie (de wereldkerk). Zowel de zelatrices als de kwitantieleden zijn op leeftijd. Nieuwe zelatrices en kwitantieleden dienen zich niet aan. Deze vorm van fondsenwerving is van aflopende aard. Wanneer een zelatrice stopt, wordt aan de kwitantieleden gevraagd over te gaan op automatische incasso. In 2019 ontving Missio € 4.323; een stijging van € 427 ten opzichte van 2018 (€ 3.896).

2. Kerkcollectes

a. Missiezondag

Op de voorlaatste zondag van de maand oktober (Missiezondag) wordt een landelijke kerkcollecte gehouden voor de ondersteuning van armlastige parochies in de derde wereld. Elk jaar worden enkele parochies in een bepaald land centraal gesteld in de campagne. In 2019 was dat de kerk in Noordoost-India. De opbrengst van de Missiezondag bedroeg € 126.333. Dit betekent een lichte daling van € 712 ten opzichte van 2018, toen de opbrengst € 127.045 bedroeg.

b. Wereldmissiedag van de kinderen

Op de eerste zondag van oktober wordt in de parochies gecollecteerd voor het kinderfonds van de Pauselijke Missiewerken. Wereldmissiedag van de kinderen wordt gevierd om solidariteit tussen kinderen wereldwijd te bevorderen. Over de hele wereld zamelen kinderen geld in ten behoeve van kinderen elders in de wereldkerk. Missio geeft speciale spaarzakjes voor de kinderen uit, die besteld worden door parochies en basisscholen. Behalve via de parochie kunnen kinderen zo ook via de school sparen. In 2019 ontving Missio € 27.591 tegen € 24.470 in 2018, een stijging van € 3.121.

Missio staat op het collecterooster van de RK Kerk in Nederland. Dit rooster wordt opgesteld door de bisschoppenconferentie. De collecte voor Missio is een zogeheten verplichte collecte voor de parochies. Dat wil zeggen dat het totale opgehaalde bedrag aan Missio moet worden afgedragen.

Daling dan wel stijging van de collecte op Missiezondag en van de collecte op Wereldmissiedag van de kinderen is niet altijd door Missio te beïnvloeden. Afnemend

kerkbezoek, samenvoeging en fusie van parochies zijn ontwikkelingen binnen kerkelijk Nederland die invloed hebben op de collecteopbrengst.

Donaties en giften

1. Mailingacties

Vijf maal per jaar voert Missio een gerichte actie naar haar donateurs toe waarin ze vraagt om financiële bijdragen voor haar werk. In de donateurskrant Missio Berichten, die naar alle donateurs verstuurd wordt, wordt beschreven waarvoor de benodigde gelden bestemd zijn.

In februari wordt de voorjaarsactie gehouden. Hierin staat het thema van de Wereldkerk centraal.

In april of mei verschijnt Missio Berichten met het oog op Roepingenzondag. Missio vraagt mensen om hun gebed en financiële steun voor de opleiding van studenten in de derde wereld die priester willen worden. Ook worden met deze actie opleidingen voor religieuzen, catechisten en parochievrijwilligers ondersteund.

De zomeractie die in juli gehouden wordt, is geheel gewijd aan ondersteuning van kinderen. Met name aan de meest kwetsbare kinderen in de derde wereld wordt aandacht besteed en aan het werk van (meestal) religieuzen die zich inzetten om deze kinderen een menswaardige toekomst te bieden.

In oktober staat Missio Berichten in het teken van de Wereldmissiemaand. Dit jaar werd het pastorale werk van de kerk en de religieuzen in Noordoost-India gepresenteerd.

In december is er de kerstactie. In deze actie wordt financiële steun gevraagd voor diverse aspecten van het pastorale werk.

Tabel 3: Totaalopbrengsten van de mailingacties

	2019	2018
Voorjaarsactie	42.343	42.367
Roepingenzondag	35.317	39.701
Zomeractie Kinderen	38.631	29.574
Wereldmissiemaand	66.238	82.621
Kerstactie	38.410	35.120
TOTAAL	220.938	229.383

Monitoring

Missio monitort de uitkomsten van haar mailingacties nauwgezet. Zes weken na het versturen wordt een overzicht gemaakt van de opbrengsten van dat moment. In de onderstaande tabel is het overzicht van 2019 te zien. Deze cijfers kunnen afwijken van bovenstaande totaalcijfers, omdat er na die zes weken ook nog donaties binnenkomen.

Tabel 4: Respons op de vijf mailingacties na zes weken

	Voorjaar	Roepingenzondag	Zomeractie	Wereldmissiemaand	Kerstactie
Totaal uit	4.818	6.279	4.491	7.930	4.150
Totaal in	929	830	773	1.204	1.064
Bedrag	€ 28.075,78	€ 24.792,59	€ 27.393,44	€ 39.309,72	€ 35.539,87
Gemid. gift	€ 30,22	€ 29,87	€ 35,44	€ 32,65	€ 33,40

De totale opbrengsten van de mailingacties zijn in vergelijking met het jaar ervoor gedaald. Dit komt vooral door de lagere opbrengst van de Wereldmissiemaand en de mailing van Roepingenzondag.

Het donateursbestand van Missio vertoont een dalende lijn. In 2019 is het donateursbestand met 439 mensen afgenomen. In onderstaande tabel wordt een en ander gespecificeerd. Het aantal geregistreerde donateurs van Missio bedroeg in 2019: 9.070.

Tabel 5: afname donateurs

Afname Donateurs	2019	2018
Opzeggingen	234	157
Overleden	173	172
Verhuisd (zonder nieuw adres)	32	54
TOTAAL	439	383

2. Studiebijdragen

Missio werft onder de titel 'Steun een student' donateurs die een priesterstudent in de derde wereld willen ondersteunen. Jonge mannen die zich geroepen voelen tot het priesterschap en daar graag voor opgeleid willen worden, ontbreekt het aan geld voor hun studie aan een seminarie. Er is een speciale groep donateurs die deze studenten financieel ondersteunt.

Missio faciliteert deze donateurs door het onderhouden van contacten met de betreffende seminaries. Voor de donateur bestaat de mogelijkheid om persoonlijke correspondentie met de student te onderhouden. Gedurende vier jaar steunt men een student, tot aan zijn priesterwijding.

Het aantal persoonlijke ondersteuners is 54. Daarnaast zijn er 62 collectieve ondersteuners die in het algemeen een bijdrage geven voor de opleiding van priesterstudenten. Aan studiebijdragen ontving Missio dit jaar € 42.825 (tegen € 52.575 in 2018). Missio ondersteunt priesterstudenten in onder andere India, Sri Lanka, Zambia en Indonesië. Zowel het aantal ondersteuners als de opbrengst is in vergelijking met het jaar ervoor gedaald.

3. Giften en schenkingen

Jaarlijks mag Missio rekenen op bijdragen van mensen en organisaties (kloosters) die een algemene bijdrage geven voor het werk van Missio. De opbrengst bedroeg € 176.039 in 2019 tegen € 254.772 in 2018. Deze giften zijn niet structureel en kunnen derhalve per jaar fluctueren.

Nalatenschappen

Missio ontvangt een deel van haar inkomsten uit nalatenschappen. In 2019 bedroegen de ontvangsten uit en nog af te wikkelen nalatenschappen € 559.984, een stijging ten opzichte van 2018 (€ 540.794).

Om meer mensen te wijzen op de mogelijkheid om geld na te laten aan Missio, is in de vijf Missio Berichten een specifieke tekst daarover standaard opgenomen.

3.2 Bestedingen van de verworven gelden

Betalingen aan Rome

Over 2019 zal Missio Nederland het volgende bijdragen:

Geloofsverbreiding	€ 500.000
St. Petrus Apostelwerk	€ 370.000
Kinderfonds	€ 210.000

De totale afdracht via de Pauselijke Missiewerken te Rome bedraagt € 1.080.000. Dit betekent een stijging van € 229.452 ten opzichte van 2018. Toen kon Missio Nederland een bedrag van € 850.548 afdragen aan de bisdommen en parochies in de derde wereld, via de Pauselijke Missiewerken te Rome. Hoe en aan welke landen en projecten deze gelden van 2019 besteed worden, wordt in mei 2020 besloten.

De gelden van 2018 zijn in het verslagjaar 2019 besteed aan seminaries en opleidingen van novicen in India, Indonesië, Sri Lanka en Zambia. Verder is er subsidie verstrekt aan bisdommen in Burkina Faso, Guinee en Ethiopië onder meer voor het bouwen van kerken, kapellen en parochiecentra. Het geld van het kinderfonds is besteed aan diverse projecten in Ethiopië, Ghana, Tanzania, India en Thailand.

Een overzicht van alle bestedingen en de specifieke bedragen staat vermeld in de jaarrekening 2019.

Over de werkwijze van de internationale organisatie kunt u meer lezen in hoofdstuk 6 van dit jaarverslag, 'Missio Internationaal'.

Incidentele projecten

Missio ontvangt geregeld verzoeken voor financiële ondersteuning. Vanwege de internationale samenwerking kan Missio slechts incidenteel op deze verzoeken ingaan. Om voor subsidie in aanmerking te komen moet men aan bepaalde voorwaarden voldoen. De verzoeken worden onder supervisie van de nationaal directeur besproken en beoordeeld.

In 2019 heeft Missio de volgende projecten rechtstreeks ondersteund:

- Overbruggingsprogramma kinderen basisschool, Daughters of Mary Immaculate, Tanzania (€ 7.500)
- Bouw gemeenschapscentrum in sloppenwijk Filippijnen, pastoor Reynaldo (€ 1.500)
- Medische en pastorale zorg slachtoffers Agent Orange, Vietnam (€ 8.000)
- Pastoraal werk Touring Sisters, Arunachal Pradesh, Noordoost-India (€ 3.000)
- Pastoraal werk zusters Salesianen op theeplantages, Noordoost-India (€ 3.000)
- Pastoraal werk Missionary Sisters of Mary Help of Christians, Meghalaya, Noordoost-India (€ 3.000)

4. COMMUNICATIE

Een goede naamsbekendheid van de organisatie is een belangrijke voorwaarde voor Missio om haar opdrachten succesvol te kunnen uitvoeren. Dit geldt zowel voor het bevorderen van een missionair bewustzijn als ook voor de fondsenwerving. Potentiële gevers moeten weten wat Missio is, waar ze voor staat en wat Missio concreet doet. Veel oudere katholieken weten de missiegedachte en de Pauselijke Missiewerken wel te plaatsen, maar voor jongere generaties is dit moeilijker. De naamsbekendheid blijft een voortdurend aandachtspunt voor Missio.

4.1 Communicatie met de doelgroepen

Donateurs

Missio heeft 9.070 donateurs. Zij krijgen vijf maal per jaar de donateurskrant toegestuurd, Missio Berichten. Daarin worden projecten beschreven die Missio wil steunen en waarvoor ze geld vraagt aan haar donateurs. Ook worden berichten van eerdere projecten en ontvangen gelden in de Missio Berichten opgenomen.

Ook via de website www.missio.nl ontvangen donateurs informatie over Missio en belangwekkende onderwerpen. De digitale nieuwsbrief van Missio wordt naar ongeveer 1.800 adressen verstuurd. In 2019 is de nieuwsbrief 11 keer verschenen, in februari (2x), maart (2x), april, mei (2x), juni, juli, augustus en september.

Ondersteuners van priesterstudenten

Er is een speciale groep donateurs die een of meerdere priesterstudenten financieel ondersteunt. Missio onderhoudt de contacten met de betreffende seminaries. Voor de ondersteuner bestaat de mogelijkheid om persoonlijke correspondentie met de student te onderhouden. Een maal per jaar ontvangen de ondersteuners een kort verslag over het seminarie waar hun student studeert.

Pastores

Pastores en pastoraal werkenden zijn de belangrijkste intermediairs richting gelovigen, zijnde hun parochianen. Aan de pastores vraagt Missio jaarlijks aandacht te schenken aan de Wereldmissiemaand en een collecte te houden op Missiezondag voor de wereldkerk en een collecte voor de Wereldmissiedag van de kinderen.

Parochiële Contactpersonen

Door het verdwijnen van veel MOV-groepen in parochies mist Missio als het ware ambassadeurs van het gedachtegoed van Missio. Daarom werft Missio sinds enkele jaren contactpersonen per parochie, om zo een vast aanspreekpunt te hebben. Deze persoon kan er zorg voor dragen dat de materialen van Missio bij de juiste personen terecht komen en aandacht vragen voor acties van Missio.

Om de band met de parochiële contactpersonen te onderhouden, organiseert Missio jaarlijks een ontmoetingsdag in het kader van de Wereldmissiemaand. In 2019 was dat zaterdag 5 oktober. In 2019 telde Missio 474 parochiële contactpersonen.

Missiesecretarissen

De personen die als missiesecretaris zijn aangesteld in een bisdom zijn eveneens belangrijke intermediairs in het bevorderen van het gedachtegoed van Missio. Enkele missiesecretarissen maakten in 2019 deel uit van de Algemene Raad van Missio.

Zelatrices

Van oudsher gaan zelatrices en hun medewerkers in hun parochie bij mensen langs die zich daarvoor hebben aangemeld voor het innen van een bijdrage voor de wereldkerk. Het aantal

zelatrices neemt af vanwege hun hoge leeftijd. Ook het aantal kwitantieleden neemt af. Nieuwe contribuanten en zelatrices zijn nauwelijks nog te vinden. Het is een vorm van doneren die vooral vroeger populair was. Missio zet geen beleid meer uit om nieuwe zelatrices te werven. Wanneer een zelatrice stopt, wordt aan de kwitantieleden gevraagd over te gaan op automatische incasso.

Missio is de zelatrices zeer erkentelijk voor het vele werk en de inspanningen die zij verrichten. Deze mensen zijn vaak de stille vrijwilligers die al vele jaren in alle onopvallendheid hun steentje bijdragen.

Het aantal zelatrices en medewerkers bedraagt 22, het aantal kwitantieleden was 342.

4.2 Communicatie met subsidieontvangers

Communicatie met de subsidieontvangers gebeurt grotendeels via de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volken in Rome.

Met betrekking tot de financiële communicatie is er rechtstreeks contact tussen Missio Nederland en de betreffende nuntiatuur van het land dat de subsidie ontvangt. Missio Nederland ontvangt meestal een kopie van de rapportages die door de subsidieontvangers naar Rome worden gestuurd.

Met de mensen van projecten die Missio rechtstreeks kan ondersteunen is er persoonlijk contact. Missio steunt enkele projecten ook jaren achtereen. Dat zorgt voor continuïteit en vergroot ook de betrouwbaarheid en transparantie. De subsidieontvangers wordt gevraagd om een inhoudelijke en financiële rapportage van het project. Deze informatie kan Missio vervolgens weer met haar donateurs delen, meestal via de Missio Berichten en/of de website.

4.3 Communicatiemiddelen

Missio maakt in haar communicatie gebruik van printmedia en digitale media.

Printmedia

Kerk Wereldwijd

Het tijdschrift Kerk Wereldwijd is het belangrijkste communicatiemiddel en visitekaartje van Missio. Het is van belang voor de naamsbekendheid en meer nog voor de bevordering van het missionaire bewustzijn onder de katholieke gelovigen. Vanwege deze belangen en de doelgroep zal Missio de uitgave van het tijdschrift continueren.

In 2019 is de samenwerking met de jezuïeten gecontinueerd en werd Kerk Wereldwijd vier keer aan de ontvangers van het blad 'Jezuïeten' toegestuurd, tezamen met hun eigen tijdschrift. Het doel hiervan is het vergroten van de naamsbekendheid van zowel het tijdschrift als van Missio. De ervaringen zijn positief en het zal ook in 2020 gecontinueerd worden. De extra (druk)kosten worden gedragen door de jezuïeten.

Missio Berichten

De donateurskrant verschijnt vijf maal per jaar en wordt naar de vaste donateurs van Missio verstuurd. Deze publicatie vervult een belangrijke rol in de tweede opdracht van Missio, namelijk fondsenwerving. Deze vorm van direct-mail blijft effectief.

Verslag seminaries

Een verslag van het wel en wee van de seminaries en hun studenten wordt een maal per jaar verstuurd aan de specifieke doelgroep van de donateurs die meedoen aan dit ondersteuningsprogramma van Missio.

Advertentiebeleid

Missio adverteert gedurende het jaar in zeer beperkte mate in gedrukte media. De kosten zijn, zeker in verhouding tot de opbrengsten aan nieuwe donateurs of abonnees voor Kerk Wereldwijd, te hoog. Wel wordt in de Wereldmissiemaand in beperkte mate in gedrukte media geadverteerd.

Zo is in 2019 vier weken lang (de hele maand oktober) een advertentie in 'Katholiek Nieuwsblad' geplaatst. Gedurende diezelfde periode is een banner geplaatst op hun website. In 2019 heeft Missio een advertentie met advertorial geplaatst in het magazine 'Klooster!'. Kleinere vermeldingen heeft Missio in o.a. de Notarisagenda en de Goede Doelen Gids, soms gecombineerd met de betreffende website.

Digitale media

Gezien de achterban van Missio, voornamelijk oudere katholieken, gebruikt Missio de digitale communicatiemiddelen over het algemeen naast de printmedia. Slechts enkele communicatie-uitingen zijn exclusief digitaal. Op verzoek wordt echter wel een geprint exemplaar van een en ander toegestuurd.

Het artikel over de Wereldmissiemaand ter overname in parochiebladen is alleen digitaal beschikbaar. Het wordt aan diverse adressen per e-mail toegestuurd en is te downloaden van de website.

Ook het jaarverslag en de jaarrekening zijn alleen digitaal beschikbaar via de website.

Website

De twee websites van Missio zijn gericht op verschillende doelgroepen, volwassenen en kinderen. De website voor de kinderen is gericht op het bevorderen van een missionair bewustzijn. De website voor de volwassenen richt zich daarnaast ook op fondsenwerving. Zo bestaat de mogelijkheid tot online doneren.

Digitale Nieuwsbrief

In de digitale nieuwsbrief worden adressanten geattendeerd op nieuwe berichten op de website en op nieuws van Missio.

YouTube

Missio Nederland heeft een eigen kanaal op YouTube: www.youtube.com/missionenederland. Hierop zijn onder meer enkele videofilms van de missiokids-website te zien, filmpjes over Burkina Faso, Pakistan en Suriname. Tevens vindt men er de videofilm waarin paus Franciscus het belang van de Pauselijke Missiewerken verduidelijkt.

Social Media

Missio Nederland heeft sinds oktober 2017 een Facebook-pagina (www.facebook.com/missionenederland).

4.4 Monitoring respons

Uiteraard is het belangrijk om te meten hoe al deze vormen van communicatie ontvangen worden door de adressanten. Met betrekking tot de taak van de fondsenwerving geven objectieve cijfers een beeld (zie hoofdstuk 3 van dit jaarverslag). Het gaat dan om het meten van een toe- of afname van het aantal donateurs en de hoogte van de giften.

Met betrekking tot de andere taak van Missio, het bevorderen van een missionair bewustzijn, ligt de zaak gecompliceerder. Hoe kun je betrokkenheid of een missionair bewustzijn meten? Een toename van bijvoorbeeld het aantal abonnees van Kerk Wereldwijd hoeft niet te betekenen dat de betrokkenheid bij missie groter is geworden. Ook het aantal mensen dat

zich in de parochies inzet voor missie, zegt niet alles. Het zijn graadmeters, maar ze vertellen niet het hele verhaal. Van oudsher en nog steeds zijn de twee pijlers van Missio: gebed en financiële steun. De kracht van het gebed is iets dat niet in cijfers te vangen is.

De cijfers die gemeten worden, zijn echter wel indicatoren en worden waar mogelijk gemonitord. Zo is bijvoorbeeld het aantal bestellers van de materialen voor de Wereldmissiemaand een belangrijke aanwijzing voor de behoefte aan ondersteunend materiaal. Voor zover mogelijk wordt bijgehouden hoe vaak en door wie de informatie over de Wereldmissiemaand overgenomen wordt door de adressanten. Dit jaar kreeg met name de Buitengewone Missiemaand veel aandacht in de bisdombladen en op de bisdomwebsites.

De digitale nieuwsbrief wordt eveneens gemonitord. In de onderstaande tabel is een overzicht van alle verstuurde nieuwsbrieven van 2019 en de mate van ontvangst te zien.

Tabel 6: Ontvangst digitale nieuwsbrief

Datum	Aantal adressen	Open Rate
01 februari	1.775	35,13 %
13 februari	1.766	36,89 %
01 maart	1.759	38,46 %
15 maart	1.753	29,07 %
01 april	1.748	37,96 %
03 mei	1.745	39,24 %
10 mei	1.741	35,39 %
10 juni	1.728	36,43 %
16 juli	1.727	34,34 %
08 augustus	1.721	39,59 %
23 september	1.710	39,61 %

Toelichting bij het lezen en interpreteren van tabel 6:

- De Open Rate wordt berekend door het aantal unieke opens (= het aantal verschillende contacten) te delen door het aantal afgeleverde e-mails.
- Het zijn minimum schattingen, geen exacte tellingen. "Opens" van abonnees die een e-mail nieuwsbrief lezen met geblokkeerde afbeeldingen of met een e-mail programma dat de alternatieve tekstversie verkiest, kunnen niet gemeten worden.
- De Open Rates variëren gemiddeld tussen de 15 en 30%.

5. ORGANISATIE MISSIO NEDERLAND

Missio is de werknaam voor de Stichting Pauselijke Missiewerken. Missio Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken van de Rooms-katholieke Kerk. Missio ressorteert onder de Pauselijke Congregatie voor de Evangelisatie van de Volken.

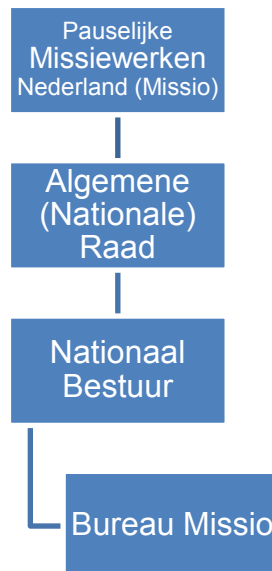
In Nederland wordt de kerkelijke Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland ondersteund door de (burgerrechtelijke) Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken.

De nationaal directeur is tevens voorzitter van het bestuur PMW.

De nationaal directeur wordt benoemd voor een periode van vijf jaar door de Pauselijke Congregatie voor de Evangelisatie van de Volken op voordracht van de Bisschoppenconferentie van de Nederlandse kerkprovincie, die daartoe een lijst (terna) van kandidaten indient bij de Pauselijke Nuntius. De nationaal directeur kan eenmaal herbenoemd worden, eveneens voor een periode van vijf jaar.

De nationaal directeur ontvangt geen salaris.

Afbeelding 1: Organogram van Pauselijke Missiewerken Nederland



Stichting Pauselijke Missiewerken Nederland. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004. Deze stichting voert het bestuur over de Stichting Pauselijk Missiewerk voor de Geloofsverbreiding; de Stichting Pauselijk Missiewerk voor eigen priesters; en de Stichting Pauselijk Missiewerk der kinderen. De statuten van deze drie stichtingen naar kerkelijk recht zijn voor het laatst gewijzigd op 27 november 1990.

De Statuten van de Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken zijn voor het laatst gewijzigd op 17 augustus 2004. De stichting is gevestigd in 's-Gravenhage en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 41151392. Missio is als ANBI aangemerkt onder dossiernummer 6257 met als naam Stichting Nationaal Bureau Pauselijk Missie Actie. Missio heeft sinds 1998 het CBF keurmerk voor Goede Doelen, sinds 1 juli 2016 overgegaan in "Erkend Goed Doel" van het CBF.

Leden van het Nationaal Bestuur in 2019

Dr. E.J.J.M. Kimman S.J.

Nationaal directeur, tevens voorzitter van het bestuur

Functies en nevenfuncties: Pastor St Stephanus Parochie Nijmegen; Directeur Sint Claverbond, Den Haag; Lid Financiële Commissie Pauselijke Missiewerken Rome.

Vacature

Vicevoorzitter

Mr. drs. Th.E.M. Wijte

Secretaris/penningmeester

Functies en nevenfuncties: Kantonrechter rechtbank Rotterdam; Bestuursvoorzitter Conferentiehotel Kontakt der Kontinenten Soesterberg; Penningmeester H. Nicolaas (binnenstads)parochie Amsterdam; Vice-voorzitter Parochie H.Thomas van Aquino Amsterdam/Zuid; Werkvoorzitter Landelijke Parochie voor binnenvaart, kermis en circus Nijmegen; Voorzitter Landelijk Schipperswelzijnswerk Nijmegen; Voorzitter Stichting Wereldontmoetingen/interreligieuze dialogen Soesterberg; Lid Beleggingscommissie KNR/CMC Den Bosch; Vice-voorzitter Stichting Katholieke School voor leerstoelen onderwijsrecht Woerden; Commission Europeenne d'éducation catholique Brussel; European commission for independant schools Lissabon; Voorzitter Regio Utrecht Ridders van het H. Graf Utrecht; Voorzitter Landelijk Sportpublicatiefonds Utrecht; Voorzitter Gasbedrijfaandelen midden Nederland Soesterduinen; Penningmeester Katholiek Documentatie Centrum Nijmegen; Raad van Toezicht RK Meldpunt grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik Utrecht; Bestuur Orde van de Prince Amersfoort.

Dhr. A. Bakker sma

Bestuurslid

Functies en nevenfuncties: Kanunnik van het kathedraal kapittel van het bisdom Haarlem-Amsterdam; Consultor van het bisdom Haarlem-Amsterdam; Voorzitter Regionale Centrale Financiering (RCF) van het bisdom Haarlem-Amsterdam; Deken van Amsterdam; Pastoor van de parochie Amstelland; Pastoor van Weesp, Muiden, Muiderberg en van Aalsmeer; Pastoor van de Afrikaanse All Saints kerk in Amsterdam; Bestuurslid van de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën (s.m.a.)

Dhr. J.M.M. van de Loo

Bestuurslid

Functies en nevenfuncties: Gebouwbeheerder bij Tata Steel in IJmuiden; lid van de werkgroep informatie en documentatie van Stichting KOOK; lid van het bestuur van Stichting KOOK in Alkmaar; Penningmeester van het Alkmaars Straat Orkest.

Leden van de Nationale (Algemene) Raad in 2019

Alle boven genoemde leden van het bestuur maken deel uit van de Algemene Raad. Daarnaast hebben de volgende personen namens hun bisdom en met instemming van de desbetreffende bisschop zitting in de Algemene Raad:

V.H.Th. Goulmy, vicaris missiezaken bisdom Roermond

Drs. B.G. Hartmann, secretaris-generaal van het bisdom Breda

Dhr. E. Weaver, missiesecretaris van het bisdom Den Bosch

Mevr. drs. A.Th.M. Erich, missiesecretaris en dienstverlener diaconie en caritas van het bisdom Groningen – Leeuwarden

Drs. G.H.B. Bruggink (waarnemend), vicaris van bisdom Haarlem – Amsterdam

Drs. R.R.P.M. Peeters, hoofd pastorale dienstverlening en hoofd personeel en organisatie van het bisdom Rotterdam
Aartsbisdom Utrecht, vacature

Rooster van aftreden

Tabel 7: Rooster van aftreden leden Bestuur en Algemene Raad

Bestuursleden	Benoemd in	Jaar van aftreden	zittingsduur
Dr. E.J.J.M. Kimman S.J.	2011	2021	10 jaar
Mr. drs. Th. E.M. Wijte	1996	2020	24 jaar
Dhr. A. Bakker sma	1996	2020	24 jaar
Dhr. J.M.M. van de Loo	2018	2023	5 jaar
Raadsleden			
V.H.Th. Goulmy	2016	2023	7 jaar
Drs. B.G. Hartmann	2013	2023	10 jaar
Mevr. drs. A.Th.M. Erich	2015	2023	8 jaar
Dhr. E. Wever	2018	2022	4 jaar
Drs. G.H.B. Bruggink (waarnemend)		2021	
Drs. R.R.P.M. Peeters	2018	2022	4 jaar
Aartsbisdom Utrecht vacature			

Leden toezichthoudend orgaan (missiesecretarissen)

De missionaire organisaties in Nederland, waaronder Missio, dragen bij aan de mondiale vorming van gelovigen door middel van een financiële bijdrage aan de Nederlandse bisdommen. De bijdrage is gebaseerd op een percentage van de collecteopbrengsten van de samenwerkende missionaire organisaties. In 2019 is twee maal een bijdrage van € 12.500 overgemaakt naar het Fonds Mondiale Vorming, voor de jaren 2018 en 2019. De missionaire taken worden door de bisdommen zelfstandig en onafhankelijk uitgevoerd. Het bedrag van de FMV is binnen de bisdommen een integraal deel van hun begroting voor missionaire vormingsprogramma's. De bisdommen zijn de werkgevers van de missiesecretarissen, die lid zijn van de algemene raad van Missio.

Er zijn aan leden van bestuur en algemene raad geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De leden van bestuur en algemene raad hebben geen nevenfuncties die relevant zijn voor Missio. Zij ontvangen geen honorarium of andere vergoeding van hun werkzaamheden voor Missio.

Medewerkers van het bureau

Mevr. drs. M.A.J. Baijens, coördinator bureau
Mevr. B.W.M. Vermulst, secretaresse/office manager
Mevr. J.M.E. Jordan-Smit, donateursadministratie
Dhr. J.H.G. Remmerswaal, administrateur t/m 30 juni
Mevr. A.G.A. Jansen, administrateur vanaf 1 mei
Dhr. J.C.A. Sevenster, fondsenwerving en relatiebeheer t/m 14 november
Mevr. E. Ankomah, huishouding

Per 31 december 2019 is de omvang van het personeelsbestand 2,7 fte.

Naast deze vaste medewerkers doet Missio een beroep op een freelancer voor de technische kant van de website missiokids, dhr. N.J. Zwart-Knottnerus.
De leiding van het bureau was in handen van de bureaucoördinator.

6. MISSIO INTERNATIONAAL

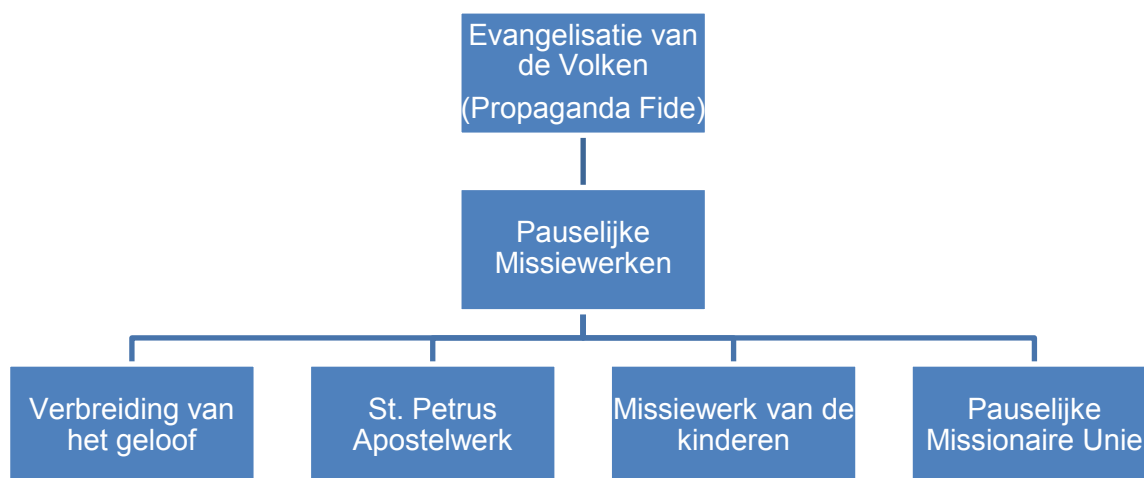
6.1 Organisatie van de Pauselijke Missiewerken

Missio Nederland is onderdeel van de Pauselijke Missiewerken van de Rooms-katholieke Kerk. De Pauselijke Missiewerken (Pontifical Mission Societies) vallen onder de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volken. De oude naam Propaganda Fide wordt ook nog steeds gebruikt.

De Pauselijke Missiewerken bestaan uit vier afdelingen:

- Verbreiding van het geloof (Pontifical Society for the Propagation of the Faith)
- Het St. Petrus Apostel werk (Pontifical Society of St Peter Apostle). Deze afdeling houdt zich bezig met de opleiding en vorming van de plaatselijke priesters in de kerken van de missie. Ook ondersteunt men de opleiding van vrouwelijke en mannelijke religieuzen.
- Missiewerk van de kinderen (Pontifical Society of the Holy Childhood). Deze afdeling heeft als taak het bevorderen van een missionair bewustzijn bij kinderen en het ondersteunen van kinderen in nood. Het motto is: kinderen helpen kinderen.
- Pauselijke Missionaire Unie (Pontifical Missionary Union), met als taak het bevorderen van een missionair bewustzijn voor de gehele katholieke gemeenschap in eigen land.

Afbeelding 2: Organogram van de Internationale Pauselijke Missiewerken



Werkwijze

Eind februari geeft elke nationale Missio aan het bureau van de Propaganda Fide de bedragen door die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen om te besteden. Hiervan wordt in Rome een overzicht gemaakt tezamen met de verzoeken om hulp die door de plaatselijke bisschoppen van de derde wereld zijn ingediend.

In mei is de jaarlijkse vergadering waarin alle Nationaal Directeuren van alle Missio's vertegenwoordigd zijn. In deze vergadering worden de hulpaanvragen besproken, goedgekeurd, aangepast of afgewezen.

In de maand juli ontvangt Missio Nederland een verzoek uit Rome om de beschikbare gelden rechtstreeks over te maken naar de hulpaanvragers via de Nuntius in het land van de hulpaanvraag. De Nuntius zorgt dan voor verdere doorgeleiding van de gelden over de betreffende bisdommen, seminaries en kinderprojecten in dat land. Van de overgemaakte

gelden ontvangt Missio een ontvangstbevestiging. Rapportage over de voortgang en verantwoording vindt plaats in Rome.

Nagenoeg alle bestedingen worden voorbereid, getoetst en beoordeeld door de Congregatie van Propaganda Fide in Rome. De directe invloed van Missio Nederland is beperkt. De financiële bijdrage van Missio Nederland is minder dan 1% van de wereldwijde bestedingen. Een overzicht van de bestedingen uit het jaar 2018 staat vermeld in de jaarrekening 2019 onder de toelichting van de balanspost 'hulp aan plaatselijke kerken'. In de General Assembly van de Nationaal Directeuren wordt beslist over de gelden die in het voorafgaande jaar wereldwijd bijeen zijn gebracht.

Enkele cijfers

Hieronder is een overzicht opgenomen van de inkomsten van de drie missiewerken van de Pauselijke Missiewerken te Rome en de door haar verstrekte subsidies, indien mogelijk per continent. Het betreft de meest recente cijfers, die betrekking hebben op de jaren 2017 en 2018. Dit betekent dat de inkomsten in 2017 in alle landen zijn ingezameld en dat deze vervolgens verdeeld zijn over de verschillende landen in 2018. Behalve deze ingezamelde gelden ontvangt men ook geoormerkte bijdragen en andere subsidies. Derhalve kunnen in onderstaande overzichten de totalen aan inkomsten en uitgaven van elkaar verschillen. De gegevens zijn afkomstig uit 'La Pontificia Cooperazione Missionaria e la Solidarietà tra le Chiese; Rapporto 2017/2018 Offerte e Sussidi'. De bedragen zijn in US Dollars (\$).

Tabel 8: Inkomsten Geloofsverbreiding per continent en totaal bedrag verstrekte subsidies

Continent	Ingezamelde gelden	Verstrekte subsidies
Afrika	2.015.655,54	
Amerika	38.480.928,02	
Azië	8.665.733,53	
Europa	45.999.877,21	
Oceanië	1.780.155,87	
Diverse	1.656.625,15	
TOTAAL	98.598.975,32	96.711.118,50

Tabel 9: Inkomsten en verstrekte subsidies St. Petrus Apostelwerk per continent

Continent	Ingezamelde gelden	Verstrekte subsidies
Afrika	641.717,19	14.746.145,20
Amerika	3.804.897,09	200.639,00
Azië	2.641.478,29	4.208.401,00
Europa	13.177.305,08	0,00
Oceanië	1.013.380,90	163.735,00
Diverse	2.455.229,34	2.011.067,26
TOTAAL	23.733.397,73	21.329.987,46

Tabel 10: Inkomsten en verstrekte subsidies Missiewerk van de kinderen per continent

Continent	Ingezamelde gelden	Verstrekte subsidies
Afrika	884.574,65	11.742.670,00
Amerika	3.178.701,79	528.350,00
Azië	2.017.036,65	6.400.850,00
Europa	12.675.866,89	54.000,00
Oceanië	876.006,92	270.000,00
Diverse		111.853,26
TOTAAL	19.632.186,90	19.102.723,26

6.2 Internationale Samenwerking

Op internationaal niveau zijn er meerdere vormen van overleg en samenwerking tussen de Missio bureaus van de verschillende landen.

Bijeenkomsten PMS Nationaal Directeuren

In Rome komen jaarlijks de circa 130 Nationaal Directeuren van Missio (Pauselijke Missie Sociëteiten) bijeen ter bespreking van het jaarverslag, de jaarrekening, beleid en nieuwe pastorale projecten. Dit verslagjaar vond de vergadering plaats van 27 mei t/m 1 juni. De nationaal directeur was hierbij aanwezig, evenals bij de internationale financiële commissie, die enkele dagen ervoor in Rome bijeenkwam.

In november kwam de internationale financiële commissie voor de tweede keer bijeen in Rome. De nationaal directeur was verhinderd en kon niet aanwezig zijn.

De Europese directeuren komen eens in de twee jaar bij elkaar voor uitwisseling van missionaire ontwikkelingen en samenwerking. Dit verslagjaar was Missio Nederland gastheer en vond de bijeenkomst plaats van 12 t/m 15 maart in Amsterdam.

International Fundraising Exchange

Enkele jaren geleden werd door Missio Australië het initiatief genomen tot een tweejaarlijkse ontmoeting van de fondsenwervers van de Missio bureaus. De noodzaak tot intensievere internationale samenwerking wordt breed gevoeld. Die samenwerking kan bestaan uit het gebruik maken van elkaars deskundigheid en heel concreet van campagnematerialen. Dit verslagjaar vond er geen bijeenkomst plaats.

CEME

De Conférence de l'Enfance Missionnaire Européenne (de Conferentie over het Kindermissiewerk in Europa) komt elke twee jaar bij elkaar. Alle Nationaal Directeuren en medewerkers van het Kindermissiewerk in de verschillende Europese landen worden hiervoor uitgenodigd. De secretaris-generaal van de Sancta Infantia te Rome, zuster Roberta Tremarelli AMSS is ook aanwezig. Er worden ervaringen en materialen uitgewisseld, bepaalde thema's worden verdiept en mogelijkheden tot samenwerking verkend. In het verslagjaar vond er geen conferentie plaats.

Duitstalige Missio's

Elk jaar worden de zogeheten Koöperationsgespräche georganiseerd voor de Duitstalige Missio bureaus. Ook Missio Nederland neemt aan deze gesprekken deel. Op deze bijeenkomsten staat de taak van het bevorderen van een missionair bewustzijn centraal. In 2019 vond het overleg plaats in Aken. De bureaucoördinator was hierbij aanwezig.

Samenwerking met Missio Aken

Missio Nederland geeft het tijdschrift *Kerk Wereldwijd* uit in samenwerking met het uitgeversconsortium van het blad *Kontinente* (oplage 143.000), dat wordt aangestuurd door Missio Aken. Deze samenwerking betekent voor Missio Nederland een kostenbesparing op artikelen en foto's.

Van 3 tot en met 5 april namen de bureaucoördinator en de fondsenwerver van Missio Nederland deel aan de jaarlijkse conferentie met alle afzonderlijke uitgevers en redacteurs van *Kontinente* in Bestwig.

Wereldmissiemaand Campagnematerialen

Missio Nederland gaat niet zelf op reis naar een land om reportages te maken en projecten te bezoeken. Om toch een goede campagne te kunnen voeren, wordt gebruik gemaakt van het campagnemateriaal van de collega's van Missio Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk. Zij beschikken over voldoende personeel en budget om reportages te maken.

De samenwerking is zodanig dat Missio Nederland meestal kosteloos gebruik mag maken van hun campagnemateriaal. Alleen voor de foto's is eventueel een honorarium verschuldigd aan de betreffende fotograaf.

Het campagnemateriaal wordt niet zomaar rechtstreeks overgenomen. Er wordt een selectie gemaakt uit het materiaal, het wordt vertaald en het wordt aangepast aan de Nederlandse situatie. In 2019 is gebruik gemaakt van het materiaal van Missio Aken.

7. FINANCIËEL BELEID EN FINANCIËLE RESULTATEN

Voor een gedetailleerd overzicht van de financiële resultaten verwijzen we naar de jaarrekening 2019. Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste punten.

Financieel beleid

Het beleid blijft erop gericht om naast morele steun door gebed, de hoogst haalbare financiële steun te verkrijgen voor hulp aan parochies, priesteropleidingen en kinderprojecten in de derde wereld daar waar dit het hardste nodig is. Daarvoor is Missio dank verschuldigd aan allen die haar werk ondersteunen.

Resultaat 2019

Het resultaat over 2019 dat beschikbaar is voor hulp aan plaatselijke kerken en projectsubsidies is ten opzichte van de *begroting 2019* gestegen met € 627.482 hoofdzakelijk door:

Meer nalatenschappen	410.000
Minder studiebijdragen	(22.200)
Meer giften	46.000
Hogere winst bij verkoop effecten	15.500
Niet gerealiseerd beleggingsresultaat (lagere beurskoers per ultimo van het jaar)	200.900
Hogere kosten voorlichting en educatie	(32.500)
Geen uitgaven in kader van nieuw beleid fondsenwerving	35.000
Hogere kosten administratie	(26.700)
	626.000

Het resultaat over 2019 dat beschikbaar is voor hulp aan plaatselijke kerken en projectsubsidies is ten opzichte van het *resultaat over 2018* gestegen met € 210.869 hoofdzakelijk door:

Meer nalatenschappen	19.200
Hogere opbrengst collecten	2.800
Minder studiebijdragen	(9.800)
Lagere opbrengst mailingen	(8.400)
Minder giften	(78.700)
Lagere inkomsten uit beleggingen	(8.300)
Hogere winst bij verkoop effecten	30.200
Niet gerealiseerd beleggingsresultaat (hogere beurskoers per ultimo van het jaar)	326.500
Lagere rentelasten en kosten van beleggingen	1.400
Hogere kosten voorlichting en educatie	(19.600)
Hogere wervingskosten	(13.900)
Hogere kosten administratie	(24.000)
Onttrekking aan reserves en fondsen	(6.200)
	211.200

Baten

De opbrengsten van de fondsenwerving als geheel zijn gedaald ten opzichte van 2018. Dit komt met name door een lagere opbrengst uit giften en schenkingen.

Uitvoeringskosten

De nationaal directeur en de bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Voorlichting en educatie

Het tijdschrift Kerk Wereldwijd is tweemaandelijks verschenen. Er komen jaarlijks nieuwe abonnees bij. Dit compenseert echter niet het aantal opzeggingen. De hogere kosten voor voorlichting en educatie ten opzichte van 2018 zijn verklaarbaar door de bijdrage aan het Fonds Mondiale Vorming die in 2019 betaald is voor zowel het jaar 2018 als het jaar 2019.

Wervingskosten

Het te mailen donateursbestand van Missio neemt gestaag af. In 2019 is een nieuw logo ingevoerd en gepoogd een digitale collectebus op te zetten.

Saldo financiële baten en lasten

Tussen ontvangst en besteding van financiële middelen verstrijkt in het algemeen enige tijd. In de tussentijd worden de middelen zo goed mogelijk belegd. Missio voert een risicomijdend beleggingsbeleid.

De inkomsten uit beleggingen waren hoger als gevolg van een hogere beurskoers per ultimo van het jaar ten opzichte van 1 januari.

Kengetallen

Gewenste en gerealiseerde verhouding tussen de lasten besteed aan doelstelling, wervingskosten en kosten beheer en administratie.

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Besteed aan doelstelling	87,0%	77,1%	87,1%
Wervingskosten	9,3%	19,5%	10,3%
Kosten beheer en administratie	3,7%	3,4%	2,6%
TOTAAL	100%	100%	100%

Gewenste en gerealiseerde verhouding tussen wervingskosten en de som van de geworven baten:

12,5%

24,0%

10,6%

We kunnen concluderen dat deze verhoudingscijfers sterk afhankelijk zijn van de opbrengst uit nalatenschappen.

Omvang continuïteitsreserve

Missio heeft een financiële reserve opgebouwd om te kunnen voldoen aan haar verplichtingen, zoals de steun aan de kerken in de derde wereld. Op die manier waarborgen we de continuïteit van ons werk. Geconstateerd is dat de reserve het in de richtlijn van het CBF gestelde plafond van maximaal 1,5 keer de jaarkosten van de werkorganisatie niet heeft overschreden.

Beleggingsbeleid

Tussen ontvangsten van de gelden en betaling aan projecten verloopt enige tijd. Daarnaast heeft Missio reserves, fondsen, voorzieningen en schulden op lange termijn.

Deze op korte termijn overtollige gelden zijn belegd in effecten en onroerend goed. De effecten hebben het risicoprofiel "neutraal". In het beleggingsstatuut is de wijze van beheer

van de portefeuille opgenomen. De portefeuille is ondergebracht bij de Rabobank. Jaarlijks vindt overleg plaats over de behaalde resultaten.

Bezoldiging bestuur en directie

Bestuursleden en directie van Missio ontvangen **geen** bezoldiging.

Gedragscodes

Missio hanteert en onderschrijft de volgende gedragscodes:

Richtlijn 650 voor verslaglegging van fondsenwervende instellingen

Risicomanagement

Tot de voornaamste risico's die een organisatie als Missio loopt, behoren de financiële risico's, de bedrijfsrisico's en reputatierisico's.

- Financiële risico's

Missio is afhankelijk van giften van het Nederlandse publiek. Economische ontwikkelingen bepalen mede de hoogte van die giften. Om te voorkomen dat Missio haar doelstellingen niet kan halen omdat de inkomsten tegenvallen, heeft Missio een continuïteitsreserve opgebouwd. Deze bedroeg eind 2019 € 353.377. Door deze reserve kunnen incidentele tegenvallers worden gecompenseerd. Hoewel de omvang van de reserve zich iets onder de norm bevindt die de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen (VFI) heeft vastgesteld, is Missio van mening dat de continuïteitsreserve zich op een aanvaardbaar niveau bevindt. Een subsidieprocedure waakt over de toekenning van projectgelden en een goede besteding hiervan. Daarnaast vinden interne controles plaats op de naleving van alle (financiële) procedures.

- Bedrijfsrisico's

De omvang van het personeelsbestand van Missio is zeer gering.

In geval van uitval van het personeel kan Missio terugvallen op de bestuursleden.

- Reputatierisico's

Missio is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van donaties. Iedere gift is een blijk van vertrouwen in het werk van Missio. Daarom communiceert Missio eerlijk, open en helder. Daarom leeft Missio richtlijnen na uit de gedragscodes 'Goed Bestuur voor Goede Doelen' en 'Reserves Goede Doelen'. Daarnaast heeft Missio een eigen gedragscode opgesteld, die jaarlijks geëvalueerd wordt. Zodra de omstandigheden waaronder Missio werkt of haar activiteiten wijzigen, past Missio zo nodig haar beleid aan. Al deze maatregelen helpen Missio om het risico op negatieve publiciteit en reputatieschade beperkt te houden. Missio heeft ook een klachtenregeling. Uit het feit dat jaarlijks nauwelijks klachten worden ontvangen, kan men concluderen dat Missio met respect omgaat jegens haar donateurs en andere belanghebbenden.

Omdat Missio onderdeel is van de wereldwijde Rooms-katholieke Kerk, ondergaat ze ook invloed van de beeldvorming en reputatie van de Kerk, in positieve dan wel negatieve zin.

8. TOEKOMST

De grote lijn voor 2020 zal evenals vorige jaren het vergroten van de naamsbekendheid van Missio zijn en daarmee mogelijk op langere termijn betrokkenheid bij Missio en nieuwe donateurs. Vooral het tijdschrift *Kerk Wereldwijd* zal daarin een rol vervullen. Daarnaast richt Missio zich op het handhaven van de huidige donateurs en inkomsten. Dit alles om te zorgen dat de steun aan parochies en bisdommen in de derde wereld mogelijk blijft.

Uitgaande van het meerjaren beleidsplan 2017-2021 zal de komende jaren samenwerking met andere organisaties eveneens prioriteit hebben. Dit betreft zowel het intensiveren van huidige samenwerkingsverbanden als het verkennen van nieuwe mogelijkheden, zowel in Nederland als internationaal.

Het aantal abonnees van *Kerk Wereldwijd* neemt elk jaar verder af. Daarom zal Missio in 2020 zich inspannen voor vergroting van het lezerspubliek en het aantal abonnees. Tevens zal gezocht worden naar digitale mogelijkheden om het tijdschrift een groter bereik te geven.

Tabel 11: Verwachte inkomsten Kerk Wereldwijd in 2020

	Aantal betalende abonnees	Bedrag
Via incasso	710	7.100
Overig	900	9.900
TOTAAL	1.610	17.000

Kansen en uitdagingen

Kwetsbaarheid van de organisatie

Missio is volledig afhankelijk van giften van derden en is daardoor kwetsbaar. Er zijn immers veel organisaties voor Goede Doelen waaraan mensen kunnen schenken. Het blijft voor Missio derhalve belangrijk om ook in 2020 in haar publicaties de unieke positie te benadrukken en wat dit betekent voor degenen die gesteund worden.

Missio probeert die kwetsbaarheid op te vangen door zich te verzekeren van zoveel mogelijk inkomsten op lange termijn. De nadruk bij de fondsenwerving zal steeds meer gaan liggen op het omzetten van eenmalige donaties in doorlopende machtigingen. De mogelijkheden van een schenkingsovereenkomst en het nalaten bij testament zullen eveneens vaker benadrukt worden.

Naamsbekendheid

Een uitdaging voor Missio ligt in het vergroten van haar naamsbekendheid en doelstellingen. Ook vanwege haar kleine omvang in het veld van missionaire organisaties is Missio bij velen niet of nauwelijks bekend.

Donateursbestand

Het donateursbestand van Missio vertoont al enkele jaren een dalende lijn. De grootste oorzaak hiervan is de vergevorderde leeftijd van de Missio-donateurs. Behalve uiteraard het overlijden, is ook bijvoorbeeld de opname in een verpleeghuis een reden tot het stopzetten van het donateurschap.

Voor Missio ligt er een grote uitdaging de komende jaren om een nieuwe en iets jongere doelgroep donateurs te bereiken. Gezien de afhankelijkheid van Missio van giften, is het noodzakelijk de dalende lijn om te buigen.

Missio Nederland zal ook op het gebied van de fondsenwerving stappen gaan zetten in de richting van samenwerking met andere Missio-bureaus en mogelijk gebruik gaan maken van de expertise van deze bureaus.

Tabel 12: Verwachte opbrengst mailingacties 2020

	Aantal giften eerste 6 weken	Bedrag per gift	Totaal eerste 6 weken	Rest van het jaar	Totaal 2020
Voorjaarsactie	1.000	28	28.000	11.000	39.000
Roepingenzondag	900	26	23.400	13.600	37.000
Zomeractie	800	25	20.000	7.000	27.000
Wereldmissiemaand	1.300	30	39.000	32.000	71.000
Kerstactie	1.000	25	25.000	6.000	31.000

Tabel 13: Verwachte opbrengst collectes Wereldmissiemaand 2020

	Aantal deelnemende parochies	Gemiddeld bedrag	Totaal
Parochies	555	200	111.000
Kloosters	50	180	9.000
Parochies Kindercollecte	200	125	25.000

Verkorte begroting 2020:

	€	€	€
Baten van particulieren		665.630	
Baten van organisaties zonder winststreven		<u>35.000</u>	
			700.630
Besteed aan doelstelling			
Voorlichting en educatie	156.990		
Hulp aan plaatselijke kerken	388.400		
projectsubsidies	<u>20.000</u>		
		565.390	
Wervingskosten		179.700	
Kosten beheer en administratie		<u>30.540</u>	
Som van de lasten			<u>775.630</u>
Saldo voor financiële baten en lasten			(75.000)
Saldo financiële baten en lasten			<u>75.000</u>
Saldo van baten en lasten			0

9. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN MISSIO

Missio kent geen statutaire Raad van Toezicht. De toezichthoudende taak is bij Missio statutair toegekend aan de Algemene Raad. De Algemene Raad (bestuur en missiesecretarissen / diocesane directeurs) is in het verslagjaar twee keer bijeen geweest. De Raad heeft de door het bestuur opgestelde en door de externe accountant gecontroleerde jaarrekening 2018 goedgekeurd.

De Raad heeft geconstateerd dat de voorgenomen resultaten voor 2018 in grote lijnen behaald zijn. De Raad is van mening dat de doelstellingen voortdurend kritisch bekeken en bijgesteld dienen te worden.

De verantwoordingsverklaring over 2018 is vastgesteld.

In de Raad is het belang van samenwerking met andere katholieke missionaire organisaties naar voren gebracht. Met het oog op de toekomst is het aanbevelenswaardig om gezamenlijk beleid te ontwikkelen. De Raad is zich er overigens van bewust dat dit niet de verantwoordelijkheid is van Missio alleen, maar van alle betrokken organisaties en van de Nederlandse Bisschoppenconferentie.

De begroting voor het jaar 2020 is goedgekeurd in samenhang met het jaarplan 2020 en het meerjaren beleidsplan 2017-2021.

10. VERKORTE VERANTWOORDINGSVERKLARING

Het jaarverslag 2019 is opgesteld conform de Richtlijn Verslaglegging Fondsenwervende Instellingen en de eisen van het Reglement CBF-Keur.

A. Besturen en toezicht houden

Missio kent twee organen: de Algemene Raad en het bestuur. Het bestuur maakt deel uit van de Algemene Raad. Missio kent geen statutaire Raad van Toezicht. De toezichthoudende taak is bij Missio statutair toegekend aan de Algemene Raad. De Algemene Raad heeft onder andere als taak het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening en het beleidsplan en het benoemen en ontslaan van bestuursleden. Het bestuur is belast met het besturen van Missio. Voor deze taak laat het bestuur zich bijstaan door een bureau van geringe omvang met de voorzitter van het bestuur als directeur.

De Algemene Raad als toezichthoudend orgaan bestaat uit zeven personen. Zij worden uit hoofde van hun functie in het bisdom waar zij werkzaam zijn door de plaatselijke bisschop benoemd als afgevaardigde van dat bisdom in de Algemene Raad. De betreffende bisschop kan het lidmaatschap van de afgevaardigde beëindigen. In de huidige statuten zijn, behalve voor de voorzitter, geen regels voor herbenoeming opgenomen. Noch de leden van de Algemene Raad noch de leden van het bestuur, inclusief de Nationaal Directeur ontvangen een vergoeding.

Het bestuur ontvangt van het bureau elk kwartaal een financiële rapportage met analyse. Het jaarverslag en de jaarrekening worden door het bestuur vastgesteld en ter goedkeuring aan het toezichthoudend orgaan voorgelegd. Jaarlijks hebben de voorzitter en de penningmeester een evaluatie over het beleggingsbeleid met de vermogensbeheerder. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in het beleggingsstatuut. Extern toezicht wordt uitgevoerd door: WITH Accountants en het Centraal Bureau Fondsenwerving.

B. Beleid

Het beleid van Missio is erop gericht haar twee doelstellingen te kunnen realiseren, d.w.z.: het bevorderen van een missionair bewustzijn onder de katholieke gelovigen in Nederland en het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld.

Voor het bevorderen van een missionair bewustzijn richt Missio zich in haar beleid op de Wereldmissiemaand, het tijdschrift Kerk Wereldwijd en haar beide websites. Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld met activiteiten op basis van de evaluatie van het voorafgaande jaar. Deze evaluatie gebeurt, waar mogelijk, aan de hand van meetbare gegevens, zoals het aantal bestellingen van materialen voor de Wereldmissiemaand, het aantal abonnees op Kerk Wereldwijd, het aantal bezoekers van de websites. Toch vertellen cijfers in verband met het bevorderen van een missionair bewustzijn niet het hele verhaal. Van oudsher en nog steeds zijn de twee pijlers van Missio: gebed en financiële steun. De kracht van het gebed is niet in cijfers te vangen.

Met betrekking tot het financieel ondersteunen van armlastige parochies en bisdommen in de derde wereld is het beleid van Missio gericht op het handhaven van de huidige donateurs en inkomsten. De mailingacties worden gemonitord en geëvalueerd, evenals de andere vormen van fondsenwerving. Op basis van de evaluaties wordt besloten tot voortgang dan wel andere activiteiten. De na te streven opbrengsten worden opgenomen in de begroting.

C. Doelrealisatie

Het aantal opgezegde abonnementen op het tijdschrift Kerk Wereldwijd compenseert niet het aantal nieuwe abonnees. In 2019 telt Kerk Wereldwijd 11 nieuwe abonnees. Het bezoek aan de website van Missio is toegenomen. Het bezoek aan de website Missiokids vertoont eveneens een stijgende lijn. De bestellingen van het materiaal van de Wereldmissiemaand blijven min of meer in de lijn met vorige jaren.

Het aantal donateurs neemt elk jaar af. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling aangezien Missio afhankelijk is van haar donateurs voor het realiseren van haar doelstellingen.

In onderstaande tabellen is te zien dat Missio haar doelstellingen op het gebied van fondsenwerving heeft bereikt. De werkelijke opbrengst wordt aangegeven in relatie tot de begroting. Op de onderdelen zijn wel verschillen te zien.

Tabel 14: De baten van de fondsenwerving ten opzichte van de begroting

	Werkelijk 2019	Begroot 2019
Kerkcollectes	158.247	158.250
Donaties en giften	439.802	416.500
Nalatenschappen	559.984	150.000
TOTAAL	1.158.032	724.750

Tabel 14a: Opbrengsten kerkcollectes ten opzichte van de begroting

Kerkcollectes	Werkelijk 2019	Begroot 2019
Wereldkerkbijdrage	4.323	2.500
Wereldmissiemaand	126.333	129.500
Wereldmissiedag van de kinderen	27.591	26.250
TOTAAL	158.247	158.250

Tabel 14b: Opbrengsten donaties en giften ten opzichte van de begroting

Donaties en giften	Werkelijk 2019	Begroot 2019
Mailingacties	220.938	221.500
Studiebijdragen	42.825	65.000
Giften en schenkingen	176.039	130.000
TOTAAL	439.802	416.500

Tabel 14c: Opbrengsten mailingacties ten opzichte van de begroting

Mailingacties	Werkelijk 2019	Begroot 2019
Voorjaarsactie	42.343	45.000
Roepingenzondag	35.317	40.000
Zomeractie kinderen	38.631	36.500
Wereldmissiemaand	66.238	70.000
Kerstactie	38.410	30.000
Extra acties	0	0
TOTAAL	220.938	221.500

D. Relaties met belanghebbenden

Missio besteedt veel aandacht aan een goede communicatie met alle belanghebbenden: vrijwilligers en beroepsmedewerkers, donateurs en relaties. De vijf mailings in het jaar geven onder meer een verantwoording aan de donateurs over de bestede gelden. De ondersteuners van een priesterstudent worden geregeld op de hoogte gehouden van het wel en wee van 'hun' student en het seminarie. Via de digitale nieuwsbrief worden belanghebbenden en geïnteresseerden geïnformeerd over bestuur en beleid, fondsenwerving en financiële zaken. Het jaarverslag en de jaarrekening staan op de website en worden op verzoek toegestuurd. Jaarlijks vindt er een ontmoetingsdag plaats in het kader van de Wereldmissiemaand.

De feedback van de belanghebbenden op de diverse activiteiten en publicaties van Missio wordt genoteerd en meegewogen bij de evaluatie. Men kan zelf aangeven of en hoe vaak men (digitale) post wenst te ontvangen. Klachten die bij Missio binnenkomen worden geregistreerd en binnen twee weken afgehandeld. Hiervoor wordt een klachtenregister aangehouden.

E. Optimale besteding van middelen

De geworven fondsen dienen zoveel als mogelijk te worden besteed aan de primaire doelstelling van Missio. Vastgesteld is dat het percentage kosten fondsenwerving in principe niet hoger mag zijn dan 25%. Daarnaast mag maximaal 4% van de totale exploitatielast worden besteed aan administratie en beheer. De percentages voor Missio zijn in 2019 respectievelijk 12,5% fondsenwerving en 3,7% administratie en zijn daarmee lager dan het toegestane maximum.

Nagenoeg alle bestedingen van de ontvangen gelden worden voorbereid, getoetst en beoordeeld door de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volken te Rome. De directe invloed van Missio Nederland is beperkt. Er is wel ruimte om wensen kenbaar te maken, namelijk aan welke landen het in Nederland ingezamelde geld besteed wordt. Missio Nederland maakt ten volle gebruik van deze mogelijkheid en geeft elk jaar haar wensen door aan de bevoegde instanties. De wensen worden bijna in alle gevallen gehonoreerd.

Alle aanwezige leden van de Algemene Raad en het bestuur van Missio hebben deze verantwoordingsverklaring onderschreven op 9 juni 2020.

MISSIO

JAARREKENING 2019

INHOUD

Inleiding

pagina 1.

Balans per 31 december 2019
Staat van baten en lasten 2019
Toelichting

pagina 3.

pagina 4.

pagina 5.

Bijlagen:

A. Toelichting bestedingen
B. Verstrekte subsidies in 2019
C. Kasstroomoverzicht

HET JAAR 2019

ALGEMEEN

Het doel van Pauselijke Missiewerken Nederland (MISSIO) is de bevordering van een missionaire geest onder de gelovigen en hun samenwerking in geestelijke en materiële zin met het werk van de wereldwijde evangelisatie. Dit doel wordt verwezenlijkt door het geven van voorlichting en financiële ondersteuning.

JAARVERSLAGGEVING

De jaarrekening van Pauselijke Missiewerken Nederland (hierna ook PMW) heeft betrekking op de economische eenheid welke bestaat uit:

- Pauselijke Missiewerken Nederland KvK nr 53234480
doel: het volk van God met een missionaire geest te doordringen
 - Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken KVK nr 41151392
doel: het bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Pauselijke Missiewerken Nederland en het bevorderen van de verlening van geestelijke en materiele steun aan de opbouw van de jonge kerken in de derde wereld.
- Zij zijn gevestigd te Den Haag. Als bestuur van al deze stichtingen treedt op het bestuur van de Stichting Nationaal Bureau voor Missiewerken.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.
Tenzij anders vermeld luiden bedragen in Euro (€).

Richtlijn 650

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen.

Bezoldiging bestuur en directie

Bestuursleden en directie ontvangen **geen** bezoldiging.

Het jaar 2018 vormde een uitzondering op deze regel, nagenoeg het hele jaar heeft de penningmeester de taken van de nationaal directeur waargenomen vanwege diens ontstentenis. Hiervoor heeft hij een vergoeding ontvangen van € 3.691 voor 41,5 uur.

De systematiek van de jaarrekening van een fondswervende instelling verschilt van de jaarrekening van een non-profit instelling zoals een ziekenhuis. Afschrijvingen spelen een zeer kleine rol maar reserveringen juist weer wel. Soms worden er schenkingen aan MISSIO gedaan, die pas liquide gemaakt worden na de dood van de schenker, als er bepalingen zijn die eerst nageleefd moeten worden. Als gevolg daarvan heeft MISSIO een bescheiden belegd eigen vermogen op de balans. Het verslagjaar 2019 toont een aanmerkelijk positief resultaat als gevolg van incidentele baten zoals koersstijgingen bij beleggingen van deze fondsen, die wel beheerd worden door MISSIO maar die strikt genomen nog niet beschouwd kunnen worden als uitkeerbare liquide middelen. De andere incidentele baten zoals erfenissen hebben juist wel het karakter van volledig uitkeerbare liquide middelen. De jaarrekening is een moment-opname. De lange termijn dient niet uit het oog te worden verloren. Dit geldt zeer sterk bij de jaarrekening van 2019 die werd afgesloten op 31 december 2019 toen er ergens ver weg in Wuhan, China, enkele mensen besmet bleken te zijn met een nog onbekend virus, dat deed denken aan het Sars-virus uit 2004. Enkele weken later kreeg het virus een naam, Covid-19. Enkele maanden later waren er wereldwijd 10 miljoen mensen geïnfecteerd en ongeveer een half miljoen mensen overleden. Het optimisme van 2019 veranderde snel in een grote bezorgdheid, halverwege 2020. Onze verantwoordelijkheid en onze zorg om deze pandemie wordt uitgedrukt in enerzijds het reserveren voor calamiteiten en anderzijds de bereidheid om die fondsen aan te wenden, als de nood aan de man komt.

BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA

	2019	2018
	€	€
Vaste activa (1)	485.000	485.000
Vorderingen (2)	449.595	37.782
Effecten (3)	2.068.705	1.982.232
Liquide middelen (4)	393.525	790.402
	<u>2.911.825</u>	<u>2.810.416</u>
Totaal	<u>3.396.825</u>	<u>3.295.416</u>

PASSIVA

	2019	2018
	€	€
Reserves en fondsen		
-reserves (5)		
Stichtingskapitaal	45	45
Continuïteitsreserve	353.377	353.377
Kerstfonds	58.144	50.195
Fonds Activa Bedrijfsvoering	0	-
	<u>411.566</u>	<u>403.617</u>
-fondsen (6)		
Vos de Wael-Sutoriusfonds	93.766	88.526
Fonds Claessens	635.430	735.430
	<u>729.196</u>	<u>823.956</u>
	1.140.762	1.227.573
Voorzieningen (7)		
Onderhoud gebouw	70.858	70.858
	<u>70.858</u>	<u>70.858</u>
Langlopende schulden (8)	714.597	717.557
kortlopende schulden (9)	<u>1.470.608</u>	<u>1.279.428</u>
Totaal	<u>3.396.825</u>	<u>3.295.416</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
BATEN			
-Baten van particulieren (10)	1.121.769	689.600	1.095.913
-Baten van bedrijven (11)	450	150	135
-Baten van organisaties zonder winststreven (12)	35.813	35.000	136.887
Som van de geworven baten	1.158.032	724.750	1.232.935
-Overige baten (13)	0	0	0
Som van de baten	1.158.032	724.750	1.232.935
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
-voorlichting en educatie (14)	193.820	161.291	174.228
-hulp aan plaatselijke kerken (15)	1.066.152	489.420	850.548
-bijeenkomst Europese directeurs	9.280	15.000	0
-project subsidies (16)	75.750	25.000	80.485
	1.345.002	690.711	1.105.261
Wervingskosten (17)	144.303	174.270	130.376
Kosten beheer en administratie	57.387	30.679	33.361
Som van de lasten	1.546.692	895.660	1.268.998
Saldo voor financiële baten en lasten	(388.660)	(170.910)	(36.063)
Saldo financiële baten en lasten (18)	300.699	75.000	(58.110)
Saldo van baten en lasten	(87.961)	(95.910)	(94.173)
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	0	0	0
Kerstfonds	7.949	0	1.749
Fonds activa bedrijfsvoering	0	0	0
Fonds Claessens	(100.000)	(100.000)	(100.000)
Vos de Wael-Sutorius Fonds	5.240	5.240	5.228
Schulden korte termijn	(1.150)	(1.150)	(1.150)
Totaal	(87.961)	(95.910)	(94.173)
Percentage van de wervingskosten tot de baten	12,5	24,0	10,6
Percentage besteding aan de doelstelling/ totaal van de baten	116,1	95,3	89,6
Percentage kosten beheer en administratie/ som der lasten	3,7	3,4	2,6

TOELICHTING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunt voor waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat vormt, tenzij anders vermeld, de historische verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

VREEMDE VALUTA

Bedragen, die luiden in vreemde valuta, zijn omgerekend in Euro tegen de per balansdatum geldende koersen.

Koersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

MATERIELE VASTE ACTIVA

Het bedrijfspand is met ingang van 1997 gewaardeerd tegen aanschafprijs verminderd met de afschrijvingen, de boekwaarde is inmiddels nihil.

De laatste taxatiewaarde in het kader van de W.O.Z. (per 1 januari 2018) bedraagt € 265.000.

BELEGGINGEN

- | | |
|------------------------------|---|
| - effecten | : beurskoers per balansdatum |
| - onroerend goed | : W.O.Z. taxatiewaarde per 31 december 2015 |
| - leningen op schuldbekenten | : nominale waarde |

Het in 2019 niet gerealiseerde koersverschil is ten gunste gebracht van het resultaat over 2019.

BLOOT EIGENDOM

Ultimo 2019 bedroeg het aantal verkrijgingen belast met vruchtgebruik 0. (Ultimo 2018 0)

BATEN

De baten uit eigen fondsenwerving betreffen de daadwerkelijk door Missio in het verslagjaar ontvangen bijdragen met dien verstande dat de opbrengsten van de mailingacties worden toegekend aan de periode waarin de actie is gevoerd; verder worden de opbrengsten uit nalatenschappen verantwoord in het jaar waarin de opbrengst betrouwbaar kan worden vastgesteld (afrekening van de notaris / executeur).

LASTEN

De kosten welke worden gemaakt ten behoeve van de fondsenwerving worden direct ten laste gebracht van de fondsenwerving.

De bestedingen inzake doelstelling voorlichting en educatie zijn uitgaven voor missionaire vorming in Nederland. De bestedingen inzake eigen activiteiten hebben betrekking op het uitgeven van het tijdschrift Kerk Wereldwijd alsmede uitgaven voor projecten in scholen, parochies en de Derde Wereld.

De lasten kunnen worden onderscheiden in directe kosten en kosten eigen organisatie. De directe kosten kunnen rechtstreeks toegerekend worden aan fondsenwerving c.q. doelstelling. De kosten eigen organisatie worden toegerekend op basis van verdeelsleutels. Op basis van afspraken met de fiscus worden deze kosten voor 40% toegedeeld aan fondsenwerving en voor 60% aan educatie.

De kosten van beheer en administratie bedroegen 3,7 % van de som der lasten.
De norm door het bestuur gesteld bedraagt maximaal 4%.

TOELICHTING

BALANS

VASTE ACTIVA (1)

Het verloop gedurende het boekjaar kan als volgt worden weergegeven:

	Gebouwen €	Inventarissen €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari 2019	485.000	0	485.000
Aanschaffingen	0	0	0
Herwaardering	0	0	0
	485.000	0	485.000
Afschrijvingen	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2019	485.000	0	485.000
De cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019 bedragen	0	20.342	20.342

Gebouwen

De W.O.Z. waarde van het bedrijfspand bedraagt € 265.000 (peildatum 1 januari 2018)

Het bedrijfspand is geheel afgeschreven.

De overige panden betreffen woonhuizen die in het kader van de doelstelling worden aangehouden.

Zij zijn opgenomen tegen taxatiewaarde per 31 december 2015.

Inventarissen

Aanschafwaarde 1 januari 2019

20.342

Afschrijvingen

(20.342)

Boekwaarde per 1 januari 2019

0

Aanschafwaarde 31 december 2019

20.342

Afschrijvingen

(20.342)

Boekwaarde per 31 december 2019

0

De afschrijvingen voor inventarissen zijn gebaseerd op een geschatte economische gebruiksduur van drie dan wel zes jaar.

VORDERINGEN (2)

	2019 €	2018 €
Nog te ontvangen erfenissen	431.646	16.345
Overlopende activa	1.720	6.262
Belastingen premies sociale verzekeringen	2.211	2.217
Overige vorderingen	4.135	0
Rente	9.883	12.958
	449.595	37.782

De overlopende activa betreffen waarborgsommen en vooruitbetalingen.

TOELICHTING

EFFECTEN (3)

	stand 1 jan 2019	aankopen/ verkrijgingen	verkopen/ lossingen	niet gerea- liseerde waar- de stijgingen	stand 31 dec 2019
	€	€	€	€	€
Aandelen	1.119.243	25.568	(215.828)	225.481	1.154.464
Obligaties	862.989	317.304	(267.883)	1.831	914.241
	1.982.232	342.872	(483.711)	227.312	2.068.705

LIQUIDE MIDDELEN (4)

Onder de liquide middelen zijn direct opeisbare deposito's begrepen ten bedrage van
€ 0 (2018: € 0)

	saldo 1 januari 2019	mutaties	saldo 31 december 2019
	€	€	€
EIGEN VERMOGEN			
Reserves (5)			
Stichtingskapitaal	45	-	45
Continuïteitsreserve	353.377	0	353.377
Kerstfonds	50.195	7.949	58.144
Reserve activa bedrijfsvoering	0	0	0
	403.617	7.949	411.566

Continuïteitsreserve

Deze reserve fungeert als buffer om te kunnen voldoen aan onze verplichtingen en fungeert als buffer bij eventuele tegenvallers.

Missio heeft een financiële reserve opgebouwd om te kunnen voldoen aan haar verplichtingen, zoals de steun aan de kerken in de derde wereld. Op die manier waarborgen we de continuïteit van ons werk. Geconstateerd is dat de reserve het in de richtlijn van het CBF gestelde plafond van maximaal 1,5 maal de jaarkosten van de werkorganisatie niet heeft overschreden.

De continuïteitsreserve bedroeg eind 2019 € 353.377. Voor Missio zou het plafond uitkomen op € 497.364. Wij zijn van mening dat de Continuïteitsreserve zich op een aanvaardbaar niveau bevindt.

Stand 1 januari 2019	353.377
Onttrekking t.b.v. resultaat 2019	0
Mutatie activa bedrijfsvoering	0
Stand 31 december 2019	353.377

Kerstfonds

Uit dit Fonds worden kleinschalige projecten gesubsidieerd welke niet door derden worden gehonoreerd.

	€
Stand 1 januari 2019	50.195
Dotatie uit exploitatiesaldo 2019	33.949
	84.144
Verstrekt in 2019	(26.000)
Stand 31 december 2019	58.144

TOELICHTING

Reserve activa bedrijfsvoering

Stand 1 januari 2019	€	0
Mutatie 2019		0
Stand 31 december 2019		0

Dit betreft inventaris benodigd voor de bedrijfsvoering.

	saldo 1 januari 2019	mutaties	saldo 31 december 2019
	€	€	€
Fondsen (6)			
Vos de Wael-Sutorius fonds	88.526	5.240	93.766
Fonds Claessens	735.430	(100.000)	635.430
	823.956	(94.760)	729.196

Vos de Wael-Sutorius Fonds

Dit betreft een Fonds op naam. Jaarlijks zullen, vanaf 2016, uit de opbrengst priesterstudenten gesteund worden.

Stand 1 januari 2019	88.526
Ontvangen giften	5.000
Uitgekeerd uit 2019	(215)
Rente	455
Stand 31 december 2019	93.766

Fonds Claessens

Dit betreft de opbrengst uit een nalatenschap, krachtens testament bestemd voor studiebeurzen voor studenten aan katholieke universiteiten in de Derde Wereld.

In overleg met de Secretaris Generaal van de Internationale Pauselijke Missiewerken te Rome is besloten het bedrag in Nederland voor onbepaalde tijd in depot te houden.

Vanaf 2018 wordt jaarlijks een bedrag groot € 100.000 uitgekeerd aan het Sint Petrus Apostelfonds als bijdrage aan seminaries.

Stand 1 januari 2019	735.430
Onttrekking	(100.000)
Stand 31 december 2019	635.430

TOELICHTING

VOORZIENINGEN (7)

Voorziening onderhoud gebouw

Om de kosten van het bijzonder onderhoud gelijkmatig over de jaren te spreiden is besloten tot het vormen van deze voorziening. De omvang van het fonds is groot genoeg. De kosten voor groot onderhoud worden ten laste van de voorziening geboekt.

	€	€	
Stand 1 januari 2019			70.858
Dotatie t.l.v. resultaat 2019		0	
Kosten voor groot onderhoud		0	
			<u>0</u>
Stand 31 december 2019			<u><u>70.858</u></u>

LANGLOPENDE SCHULDEN (8)

	2019	2018
€	€	
Depot - crediteuren	714.597	717.557
	<u>714.597</u>	<u>717.557</u>

Depots en depot-crediteuren betreffen door derden bij Missio gedeponeerde gelden.
Alle depots hebben een looptijd langer dan 5 jaar.

KORTLOPENDE SCHULDEN (9)

	2019	2018
€	€	
Belasting en premies sociale verzekeringen	5.721	4.796
Crediteuren	4.065	12.820
Te betalen giften en bijdragen	8.865	13.815
Overlopende passiva	65.809	21.091
Subsidies	1.386.148	1.226.906
	<u>1.470.608</u>	<u>1.279.428</u>
Specificatie subsidies:	€	
Stand per 1 januari 2019		1.226.906
Exploitatieresultaat 2019		<u>1.066.152</u>
		2.293.058
Verstrekt in 2019 zie onderstaande toelichting		<u>(906.910)</u>
Nog te betalen per 31 december 2019		<u><u>1.386.148</u></u>

TOELICHTING

VERSTREKTE SUBSIDIES AAN DOOR ROME VOORGEDRAGEN PROJECTEN

Via het Internationale solidariteitsfonds in Rome zijn uit de jaarrekening 2018 de subsidies als volgt verstrekt:

Fonds voor Geloofsverbreiding	550.106
Sint Petrus Apostel Fonds	221.605
Kinderfonds	135.199
	906.910

Fonds voor Geloofsverbreiding € 550.106

Dit geld is bestemd voor een bijdrage in het exploitatietekort van de bisdommen en voorts voor de bouw van kerken, kapellen en parochiële centra. Een overzicht waarin een specificatie is opgenomen van de diverse bestemmingen is op het bureau van Missio aanwezig.

Bestemd voor bisdommen in Burkina Faso	115.002
Bestemd voor bisdommen in Ethiopie	189.604
Bestemd voor bisdommen in Guinee	116.500

Voor Domus Missionalis te Vaticaanstad bestemd voor onderhoud van buitenlandse studenten aan het Mater Ecclesiae College, het San Paolo Apostolo College, het San Pietro Apostolo College en het Collegio Missionario Internazionale San Giuseppe

	95.000
	516.106
Kosten Internationale Missio bureau Rome	34.000
Totaal	550.106

In het kader van transparantie is besloten om de kosten van het bureau in Rome te verdelen over alle Missio's.

Sint Petrus Apostel Fonds € 221.605

Deze gelden zijn bestemd als exploitatie-subsidie voor seminaries en bijdragen aan novicen.

Overgemaakt naar seminaries in de volgende landen:

India 4 seminaries	152.084
Indonesia 1 seminarie	18.012
Sri Lanka 1 seminarie	9.006
Zambia 1 seminarie	18.011
	197.113

Bijdrage in de bureaunkosten van Apostelfonds	24.492
Totaal	221.605

Kinderfonds € 135.199

Dit bedrag is bestemd voor specifiek daartoe aangevraagde en goedgekeurde hulpprojecten voor kinderen.

voor 1 met name genoemde project in Benin	2.699
voor 3 met name genoemde projecten in Ethiopie	20.179
voor 3 met name genoemde projecten in Ghana	20.628
voor 9 met name genoemde projecten in India	42.365
voor 4 met name genoemde projecten in Tanzania	20.628
voor 7 met name genoemde projecten in Thailand	28.700
Totaal	135.199

Een beschrijving van de projecten is op het bureau van Missio aanwezig.

TOELICHTING

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Baten van particulieren (10):			
Nalatenschappen	559.984	150.000	540.794
Donaties en giften	561.785	539.600	555.119
	1.121.769	689.600	1.095.913
Baten van bedrijven (11)	450	150	135
Baten van andere organisaties zonder winststreven (12):			
Donaties en giften	35.813	35.000	136.887
Overige baten en lasten (13)			
Divers	0	0	0
Per saldo baten	1.158.032	724.750	1.232.935

TOELICHTING

LASTEN

Besteed aan doelstellingen

Doelstelling Voorlichting en Educatie (14)

	uitkomst 2019	begroting 2019	uitkomst 2018
€	€	€	
Eigen activiteiten			
Activiteiten Missio/Kinderen	9.695	15.000	19.282
Exploitatie tijdschrift Kerk Wereldwijd	30.279	30.000	28.442
Website Missio	1.826	2.500	7.037
Website Missio Kids	699	1.500	706
Symposia	0	5.000	5.372
Bijzondere Wereldmissiemaand 2019	4.268	5.000	0
Overige kosten	3.890	1.000	255
Sub totaal	50.657	60.000	61.094
Verstreckte subsidies CFMV	25.000	0	12.500
Uitvoeringskosten eigen organisatie	118.163	101.291	100.634
Totaal voorlichting en educatie	193.820	161.291	174.228

Exploitatie tijdschrift Kerk Wereldwijd			
exploitatie kosten	45.706	48.000	45.512
bijdrage abonnementen	(15.427)	(18.000)	(17.070)
bijdrage adverteerders	-	-	-
exploitatietekort	30.279	30.000	28.442

Vanaf 2007 is Kerk Wereldwijd het nieuwe Missie tijdschrift. Het is 6 maal uitgekomen.

De subsidie aan het CFMV betreft ons deel in de bijdrage van de Missionaire organisaties aan de Bisdommen ten behoeve van hun missionaire taken over het jaar 2018 en 2019. Deze taken worden door de Bisdommen zelfstandig en onafhankelijk uitgevoerd. Over de jaren 2013 tot en met 2016 is geen verzoek tot subsidie ontvangen en derhalve niet verstrekt.

TOELICHTING

Doelstelling hulp aan plaatselijke kerken (15)

In het jaar volgend op het boekjaar wordt in de Algemene Vergadering van Nationale directeuren beslist aan welke plaatselijke kerken de gelden besteed worden.

Het totaal beschikbaar uit 2018 is als volgt onderverdeeld:

Geloofsverbreiding (bisdommen en kerken)	450.158
Sint Petrus Apostel Fonds (priesteropleidingen)	315.404
Kinderfonds	84.986
	<u>850.548</u>

Doelstelling Projectsubsidies (16)

In de loop van het jaar ontvangt Missio diverse verzoeken om projecten te subsidiëren. In onderstaand overzicht zijn alle in 2019 uitbetaalde ad hoc subsidies opgenomen. Tevens is vermeld onder welke noemer zij in de jaarrekening 2019 zijn verantwoord.

Project	bedrag in €
Overbruggingsprogramma kinderen basisschool, Daughters of Mary Immaculate, Tanzania	7.500
Medische en pastorale zorg slachtoffers Agent Orange, Vietnam	8.000
Bouw gemeenschapscentrum in sloppenwijk Filippijnen, pastoor Reynaldo	1.500
Pastoraal werk Touring Sisters, Arunachal Pradesh, Noordoost-India	3.000
Pastoraal werk zusters Salesianen op theeplantages, Noordoost-India	3.000
Pastoraal werk Missionary Sisters of Mary Help of Christians, Meghalaya, Noordoost-India	3.000
Totaal ten laste van Kerstfonds	<u>26.000</u>
Verstreckte bestemde bijdragen (zie bijlage B)	49.750
Totaal doelstelling projectsubsidies	75.750

TOELICHTING

Wervingskosten (17)

	uitkomst 2019	begroting 2019	uitkomst 2018
	€	€	€
Directe wervingskosten			
Kosten betalingsverkeer	1.673	4.000	3.086
Publiciteit/advertenties	4.311	4.000	6.093
Drukwerk, porti mailingacties	29.816	41.000	31.566
WMM materiaal	4.237	2.000	1.747
Bijzondere Wereldmissiemaand	4.268	5.000	0
CBF/keurmerk	3.180	4.000	4.462
Overige kosten (vnl logo wijziging)	13.966	1.000	4.786
Nieuw beleid	0	35.000	0
Totaal	61.451	96.000	51.740
 Uitvoeringskosten eigen organisatie	 82.852	 78.270	 78.636
 Totaal wervingskosten	 144.303	 174.270	 130.376

	uitkomst 2019	begroting 2019	uitkomst 2018
Saldo financiële baten en lasten (18)			
Inkomsten uit beleggingen (huur, coupons en dividend)	49.005	50.000	57.362
Gerealiseerd koersresultaat	32.952	17.500	2.754
Ongerealiseerd koersverschil effecten	227.312	26.400	(99.210)
Rentebaten	47	100	101
	309.316	94.000	(38.993)
 Af: rentelasten			
Uitgekeerde rente op depots	2.523	2.500	2.519
Toegevoegde rente op depots	3.427	4.500	4.404
Rentelast	(5.950)	(7.000)	(6.923)
Kosten van beleggingen	(11.721)	(12.000)	(12.194)
Netto beleggingsresultaat	291.645	75.000	(58.110)
 Diverse baten	 9.054	 0	 0
 Totaal	 300.699	 75.000	 (58.110)

Het ongerealiseerde koersverschil is ten laste c.q. te gunste van de exploitatierekening gebracht conform de richtlijn verslaggeving Fondsenwervende instellingen.

Het ongerealiseerde koersverschil effecten is veroorzaakt door een lagere beurskoers ultimo van het jaar ten opzichte van begin van het jaar.

TOELICHTING BESTEDINGEN
BIJLAGE A

	Besteed aan doelstellingen			Wervings- kosten	Kosten beheer en admini- stratie	Totaal werkelijk 2019	Begroot 2019	Totaal werkelijk 2018
Lasten	Voorlichting	Plaatselijke kerken	Project subsidies					
Subsidies en bijdragen	34.280	1.066.152	75.750	0	0	1.176.182	529.420	943.533
Communicatiekosten	50.656	0	0	61.451	0	112.107	156.000	112.834
Personeelskosten	103.882	0	0	73.331	57.698	234.911	180.090	182.111
Huisvestingskosten	(929)	0	0	(619)	(310)	(1.858)	(700)	(1.174)
Kantoor en algemene kosten	15.210	0	0	10.140	0	25.350	30.850	31.695
Afschrijving	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	203.099	1.066.152	75.750	144.303	57.388	1.546.692	895.660	1.268.999

Gemiddeld aantal personeelsleden uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen 2,7 2,7 2,4

Specificatie personeelskosten:

Salarissen	160.925	Toerekening van de kosten: De salarissen zijn toegerekend op basis van bestede tijd. De sociale lasten, pensioenlasten, overige personeelskosten en reis-/verblijfkosten zijn omgeslagen over de salarissen. De huisvestingskosten zijn toegerekend op basis van in gebruik zijnde ruimten. De kantoor en algemene kosten, afschrijving en rente zijn toegerekend op basis van 60% voorlichting en 40% fondsenwerving.
Sociale lasten	27.353	
Pensioenlasten	32.247	
Overige personeelskosten	5.375	
Reis-/verblijfkosten	9.011	
	<u>234.911</u>	

De personeelslasten zijn gestegen door verhoging (nieuwe CAO) en een nieuwe medewerker en aanverwant daarmee de aanpassing van de pensioenkosten.

VERSTREKTE BESTEMDE BIJDRAGEN IN 2019**BIJLAGE B**

Hieronder zijn verantwoord van particulieren en stichtingen ontvangen bedragen waarbij betrokkenen verzochten deze bedragen door te zenden.

Studiebijdrage zuster uit Guinee, studie in Abidjan, Ivoorkust	3.750
Bijdrage zuster uit Guinee, studie in Rome, Italie	4.050
Bijdrage zuster uit Guinee, medische behandeling in Canada	1.000
Bijdrage minibus voor seminaristen, Samou, Rep Guinee	5.500
Realiseren hostel home voor kansarme kinderen, Tamil Nadu, India	35.350
Gift studiebijdrage en promotie priesterstudent, India	100
	49.750

KASSTROOMOVERZICHT**BIJLAGE C**

	2019		2018	
saldo baten en lasten	0		0	
aanpassing voor posten die geen mutatie in het werkkapitaal veroorzaken				
afschrijving	0		0	
mutaties voorzieningen	0		(8.680)	
mutatie continuïteitsreserve	0		0	
mutatie fondsen	(86.811)		(107.322)	
mutaties ongerealiseerde koersverschillen	<u>(227.312)</u>		<u>99.211</u>	
	(314.123)		(16.791)	
veranderingen in het werkkapitaal				
mutaties vorderingen	(411.813)		109.920	
mutaties schulden op korte termijn	<u>191.180</u>		<u>(328.155)</u>	
	(220.633)		(218.235)	
investeringsactiviteiten				
Aanschaffingen inventaris	0		0	
(aan)- en verkoop beleggingen	140.839		214.152	
financieringsactiviteiten				
mutatie schulden op lange termijn	<u>(2.960)</u>		<u>3.458</u>	
Afname liquide middelen	<u>(396.877)</u>		<u>(17.416)</u>	
liquide middelen 1-1-2019	790.402		807.818	
liquide middelen 31-12-2019	<u>393.525</u>		<u>790.402</u>	
Afname liquide middelen	<u>(396.877)</u>		<u>(17.416)</u>	

Pauselijke Missiewerken Nederland
Postbus 93140
2509 AC 's-GRAVENHAGE

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Pauselijke Missiewerken Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2019 van Pauselijke Missiewerken Nederland te 's Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening (met paginanummering 1 tot en met 15 en bijlage A tot en met bijlage C) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Pauselijke Missiewerken Nederland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 met een balanstotaal van € 3.396.825;
2. de staat van baten en lasten over 2019 met een resultaat van € 87.961 (tekort); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Pauselijke Missiewerken Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, bestaande uit:

- het bestuursverslag (pagina 1 tot en met 33 uit het jaarverslag).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties vereist is. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 29 juni 2020.

WITH accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Pauselijke Missiewerken Nederland

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.